

Voorlopige agenda van de commissie Financiën en Veiligheid van 21 november 2007

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Financiën en Veiligheid

Datum: woensdag 21 november 2007
Aanvang: 20:00 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: J.A. Marion
Griffier: W.T. Meijer

A. A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

A.2. Vaststelling agenda

[Agenda raadsce Financiën en Veiligheid 21 november 2007.](#) (pdf)

[Verslag raadsce. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.](#) (pdf)

A.3. Conformstukken

[Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV](#) (pdf)

[Raadsvoorstel - Aankoop aandelen Oikocredit](#) (pdf)

A.4. Rondvraag

B. B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Voortgangsrapportage pilot huisverbod (brief burgemeester)

-Besprekwijze: één ronde

B.2. Voorbereiding Herziening Financiële Verordening (collegebrief aan auditcommittee, brief van auditcommittee en reactie college daarop)

-Besprekwijze: twee ronden (vragen resp. debat)

B.3. Raadsvoorstel Integraal Risicomanagement (i.c.m. collegebrief over risicomanagement en risicosimulatie)

-Besprekwijze: twee ronden (vragen resp. debat)

[Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement](#) (pdf)

B.4. Raadsvoorstel Aanscherping Inkoopbeleid

-Besprekwijze: twee ronden (vragen resp. debat)

[Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid](#) (pdf)

commissie Financiën en Veiligheid - woensdag 21 november 2007

- B.5.** Dienstverleningsplan accountant en voortgangsrapportage (brief auditcommissie)
-Besprekingswijze: 1 minuutinterventie

C. C. HUISHOUDELIJK DEEL

- C.1.** Vaststelling LTA en lijst moties en toezeggingen
- C.2.** Lijst van ingekomen stukken
- C.3.** Vaststelling verslag d.d. 24 oktober en 8 november 2007

Agenda raadsie Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

RAADSCOMMISSIE Financiën en Veiligheid

Concept-agenda: F&V nr. 07/09
Datum: 21 november 2007
Tijd: 20.00 – 22.30 uur
Plaats: Oude raadzaal
Voorzitter: J.A. Marion
Commissiegriffier: Wolbert Meijer ☎ 367 7726
E-mail: w.meijer@griffie.groningen.nl

A. ALGEMEEN DEEL

- A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders
- A.2. Vaststelling agenda
- A.3. Conformstukken
  - Raadsvoorstel Subsiëring wijkorganisaties en wijziging Algemene Subsidie Verordening (ASV)
  - Raadsvoorstel Aankoop aandelen Oikocredit
- A.3. Rondvraag

B. INHOUDELIJK DEEL

- B.1. **Voortgangsrapportage pilot huisverbod**
(brief burgemeester)
  - *Bespreekwijze: één ronde*
- B.2. **Vorbereiding Herziening Financiële Verordening** (collegebrief aan auditcommissie, brief van auditcommissie en reactie college daarop)
  - *Bespreekwijze: twee ronden (vragen resp. debat)*
- B.3. **Raadsvoorstel Integraal Risicomanagement**
(i.c.m. collegebrief over risicomanagement en risicosimulatie)
  - *Bespreekwijze: twee ronden (vragen resp. debat)*
- B.4. **Raadsvoorstel Aanscherping Inkoopbeleid**
  - *Bespreekwijze: twee ronden (vragen resp. debat)*
- B.5. **Dienstverleningsplan accountant en voortgangsrapportage**
(brief auditcommissie)
  - *Bespreekwijze: 1 minutinterventie*

C. HUISHOUDELIJK DEEL

- C.1. Vaststelling LTA en lijst moties en toezeggingen
- C.2. Lijst van ingekomen stukken
- C.3. Vaststelling verslag d.d. 24 oktober en 8 november 2007

Verslag raadsce. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING FINANCIËN EN VEILIGHEID

FV nr.: 07/09
Datum: 21 november 2007
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 20.00-22.30 uur

Aanwezig: J.A. Marion (voorzitter), B. Baldew (PvdA), J. Kinds (PvdA), B. Oost (PvdA), R.F. Slors (PvdA), H. Rademaker (SP), A.B.M. Schlebusch (SP), B.G. de Boer (VVD), D. de Haan (GL), L.G.J. Voortman (GL), B.H. Koops (CDA), D. de Jong (CU), P.J.R. van der Wilt (D66), F. van Leeuwen (S&S), J. Wallage (burgemeester), C.T. Dekker (wethouder), D.H. Vrieling (griffier), W.Th. Meijer (cie.griffier)

m.k.a. J.M. van Keulen (VVD), G.J. Spieker (Stads partij)

ondersteunende ambtenaren: F. van Pinxteren (BSD), J. Waindrich (DIA)

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

De voorzitter deelt mee dat de commissievergadering van december niet op het geplande tijdstip (woensdagmiddag 12 december) gehouden kan worden, omdat er dan een raadsontmoeting met de onderzoekers Europapark plaatsvindt. Hij stelt twee alternatieven voor, die beide op problemen stuiten. Besloten wordt de vergadering te laten vervallen en raadsvoorstellen die per se voor januari moeten worden afgetikt rechtstreeks naar de Raad van 19 december te zenden.

De voorzitter deelt tevens mee dat er op 6 december een werkbezoek plaatsvindt aan de politie. Een uitnodiging met bijbehorende stukken is rondgedeeld. Eventuele besprekingspunten graag indienen bij de commissiegriffier. Op verzoek zal de griffie vooraf de deelname checken, om te voorkomen dat er een te kleine club aanwezig zal zijn.

De burgemeester deelt mee dat er problemen zijn met de geluidsdetectie van de camera's. Hij laat er naar kijken en zal indien nodig met nadere informatie naar de commissie komen.

A.2. Vaststelling agenda

Het raadsvoorstel Algemene Subsidieverordening gaat van tafel, is in een te vroeg stadium (voor de inspraak) naar de Raad gezonden; nieuwe versie (na de inspraak) moet nog langs het College.

Rademaker (SP) vraagt of dan ook de genoemde bijlage 2b bijgevoegd kan worden.

Het raadsvoorstel Oikocredit gaat op verzoek van het CDA als 1-minuutinterventie naar (het eind van) het inhoudelijke deel.

Het CDA stelt voor de voortgangsrapportage pilot Huisverbod af te voeren van de agenda, omdat de pilot inmiddels is afgerond en beter gewacht zou kunnen worden op de eindrapportage. De commissie handhaaft echter de agendering.

Het auditcomité wil de discussiepunten met betrekking tot de herziening van de Financiële Verordening eerst met de wethouder bespreken en stelt voor dit punt nu van de agenda te halen. De commissie gaat hierin mee.

A.3. Conformstukken

Het raadsvoorstel Algemene Subsidieverordening is van tafel gehaald en het raadsvoorstel Oikocredit is naar het discussiedeel verplaatst (zie A.2.)

A.4. Rondvraag

Rademaker (SP) refereert aan het feit dat in de Eerste Kamer het wetsvoorstel-Wolfsen is aangenomen inzake dwangsommen als overheidsinstellingen niet tijdig reageren. Eerder dit jaar heeft de SP hierover een initiatiefvoorstel ingediend; preadvies was toen dat er aan gewerkt zou worden en dat het terug zou komen in de commissie, afhankelijk van wanneer het door de Kamer zou komen. Wanneer komt nu de beloofde grondige behandeling in de commissie?

Wethouder Dekker verwacht dat het in het eerste kwartaal 2008 aan de orde komt.

Verslag raadsce. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

B.1. Voortgangsrapportage pilot huisverbod

Koops (CDA)

- Positieve verwachtingen, met name vanwege de rol van Toevluchtsoord, zijn uitgekomen
- Discussie zal voornamelijk moeten gaan over de rol van de hoofdofficier van Justitie, maar liever als het definitieve verslag er ligt

De Jong (CU)

- Aansluiting bij Koops
- Er zijn twaalf huisverboden opgelegd, allemaal overdag; wat is daarvan de reden: minder geweld 's avonds/'s nachts, of dan teveel administratieve rompslomp.
- Hoe kan het dat van de 35 gevallen er maar 12 tot een huisverbod hebben geleid?
- In hoeverre kunnen we dit financieel met elkaar volhouden?

Van Leeuwen (S&S)

- Aansluiting bij Koops
- Eerste indicatie is positief, integrale aanpak werkt
- Capaciteitsvraagstuk eens goed uitpluizen, en de rol van de hoofdofficier goed overwegen

De Boer (VVD)

- Enthousiast over deze pilot
- Aansluiting bij vraag De Jong over financiën; moeten wij geld beschikbaar stellen of komt er misschien ook nog geld ergens anders vandaan?

Rademaker (SP)

- Positief over pilot
- Jammer dat het niet is gelukt om huisverbod preventief in te zetten
- Wat zal de inzet van de politie zijn in 2008, als de pilot tot wet wordt
- In september meldde het Dagblad dat de hulpverlening en de coördinatie daarvan onder druk kwam te staan (Toevluchtsoord, advies- en steunpunt Huiselijk Geweld): toegenomen werkdruk zonder uitbreiding fte's; college heeft dit bij het ministerie aangekaart met vraag om meer geld, en de vraag is of dat resultaat heeft gehad

Van der Wilt (D66)

- Vraag over risicotaxatie-instrument: niet in alle gevallen (scherp genoeg) toegepast. Ligt dat aan het instrumentarium zelf of aan het al dan niet toepassen ervan? Welke verbeteringen zijn hier nog mogelijk?

Voortman (GL)

- Minder huisverboden dan verwacht of logisch mochten worden verondersteld. Aanbieden van vervolg nog te ambitieus. Wat is de verklaring hiervoor?
- Goed dat ook 'zwaardere' zaken gebruik kunnen maken van huisverbod, maar dat mag er niet toe leiden dan 'magerder' zaken in de verdrukking komen.
- Voor mogelijk extra kosten moet een oplossing gevonden worden.

Kinds (PvdA)

- Grootste winst van snelle interventie is de grotere motivatie voor slachtoffer en dader om hulp te zoeken; vooral goed voor de kinderen.
- Proces bij de politie en procedure mandatering duurt nog te lang
- Rol van de burgemeester in relatie tot de portefeuillehouder zorg: belangrijk dat burgemeester zijn rol blijft houden vanuit oogpunt van openbare orde en veiligheid
- Sluit aan bij vragen over capaciteitsprobleem en actie om meer geld. Acties m.b.t. huiselijk geweld hebben alleen zin als er daarna ook gewerkt wordt aan een oplossing.

Spieker (Stads partij, bij monde van Kinds)

- Vervolghulp te ambitieus; waarom bij de start van de pilot hier al niet meer naar gekeken?
- Wordt er door de reclassering ook risicotaxatie gedaan bij personen die na tiendagenverbod geen justitieel traject doorlopen? Is dat niet nodig om terugval te voorkomen?
- Informatieknooppunt Huiselijk Geweld: waarom gekozen voor ander systeemdossier en niet aangesloten bij wat er al was? Kan iedereen de dossiers bekijken als de justitiële certificaten er niet zouden zijn?

Verslag raadsce. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

- Bestaat er een mogelijkheid om het crisisinterventieteam te laten meewerken met de politie in het gebruik van het risicotaxatie-instrument, zodat kennis gedeeld wordt en ingegrepen kan worden voordat strafbaar feit wordt gepleegd?
- Kan een huisverbod niet beter opgelegd worden door een driehoek van instanties: justitie, politie en crisisinterventieteam?

De burgemeester

- Deelt positieve taxatie vanuit de raad
- De pilot heeft al geleid tot verbeteringen, bijv. met betrekking tot de tijd die het kost om het risicotaxatieformulier in te vullen
- Evaluatie van de pilot vindt niet hier plaats maar in Den Haag: als de resultaten daarvan binnen zijn zullen die doorgeleid worden naar de commissie.
- Het huisverbod lijkt erg op IBS; daar is het belangrijk dat de burgemeester verantwoordelijk blijft; in dit geval doet de hoofdofficier van justitie het namens de burgemeester; op zich is het voorstelbaar dat portefeuillehouder zorg die rol op zich neemt; zolang er sprake is van een door de kroon benoemde burgemeester is er echter veel voor te zeggen die taak bij hem te leggen, als iemand die niet in het partijpolitieke circuit verwickeld is.
- Het lijkt erop dat de politie m.n. in actie komt als er ernstige situaties zijn en dus het vermoeden van een strafbaar feit; vervolgens blijkt dat strafbare feit er te zijn en wordt het strafrechtelijke traject ingezet. Het is belangrijk dat, als het huisverbod er definitief komt, zorginstellingen aan de bel trekken als men een huisverbod nodig acht, ook al is er geen melding bij de politie; die flexibiliteit in het systeem moet nog worden ingebouwd. Het zou jammer zijn als het instrument alleen wordt ingezet als de politie met hoge nood ergens moet binnenvallen. Zo gebeurt dat ook niet rond een IBS: iedereen kan hier aan de bel trekken.
- Met betrekking tot de coördinatie van het project is er voor 2008 nog steeds een financieel probleem; het rijk heeft inmiddels bekend gemaakt welke extra input ze geven, er blijft nog steeds een flink bedrag over, daar moet nog een oplossing voor worden gevonden; zal zowel in college van gemeente als van provincie aan de orde worden gesteld
- Als je de alarmering goed op orde hebt, wordt druk op hulpverlening drastisch verhoogd; de consequenties daarvan voor de diverse sectoren moeten beter in kaart komen, er komt zowel op gemeentelijk als provinciaal niveau een financiële doorlichting; we moeten niet verbaasd zijn als er langs verschillende kanalen sprake zal zijn van opwaartse druk; deze doorlichting zal t.z.t. ook in commissie komen om er samen verder over door te denken
- De reclassering komt alleen in actie als van strafbaar feit rechterlijke uitspraak te maken is
- Het feit dat er 's nachts geen huisverboden zijn opgelegd zal zeker te maken hebben met de benodigde tijd voor het invullen een risicotaxatieformulier; er moet nog goed gekeken worden naar hoe om te gaan met acute situaties 's nachts; zou jammer zijn als dan alleen maar strafrechterlijk wordt geïntervenieerd.
- De politie heeft een flinke slag gemaakt door de inzet van het Toevluchtoord, weet betere inschattingen te maken, er anders en serieuzer mee om te gaan; als het wordt ingevoerd zal het aantal huisverboden aanzienlijk stijgen, kan politie voorname rol in vervullen
- Verzoek aan de heer Spieker om zijn meer technische vragen schriftelijk aan te leveren, dan zal e.e.a. worden uitgezocht.

Rademaker (SP) vraagt wat er gebeurt tussen het einde van de pilot (1 november) en de invoering van de wet (1 april).

De burgemeester zegt dat er in de tussentijd geen huisverboden kunnen worden opgelegd; het systeem van signalering en alarmering blijft gewoon doorlopen; zal wel vragen om huisverbodwaardige situaties te blijven inventariseren

B.2. Voorbereiding Herziening Financiële Verordening

Dit raadsvoorstel is afgevoerd van de agenda (zie A.2.)

B.3. Raadsvoorstel Integraal Risicomanagement

Baldew (PvdA, mede namens Stadspartij)

Verslag raadsce. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

- Succes van project risicomangement zal afhangen van cultuurverandering binnen ambtelijke organisatie en een duidelijke visie op risicomangement, en daar lees je weinig over.
- Graag in vervolgetraject in beeld brengen wat het maximale risico is dat de stad kan dragen, en op grond daarvan komen tot visievorming.
- Komt er al een rapportage van het risicomangement bij de jaarrekening 2007 en wat moeten we ons daarbij voorstellen; wat voegt het toe aan de risicoparagrafen die we al hebben?
- Waarom zijn dienstdirecteuren wel proces- maar niet resultaatverantwoordelijk?
- Er wordt een RISK-onderzoek aangekondigd naar het project Meerstad; hoe te zien in het licht van de WGR waartoe is besloten
- Is met de uitgevoerde risicosimulatie de motie daarover wel geheel uitgevoerd, aangezien daarin sprake is van de bedoeling meer inzicht te krijgen in de benodigde hoogte van de waarschijnlijkheidsfactor – daar lees je niets over.
- De risicosimulatie heeft als uitkomst dat het tekort op het weerstandsvermogen niet 26 maar 6 miljoen is; dat is een groot verschil, aangezien de PvdA graag een ‘Sonja Bakker Weerstandsvermogen’ wenst; bij de begroting van 2008 is een dotatie aan de Reserve Grondzaken gedaan van 8 miljoen, daardoor zou er nu een overschot zijn...; bij de rekening 2007 wil de PvdA een keuze kunnen maken tussen de twee benaderingswijzen en wil dan van het college weten wat de voor- en nadelen van deze benaderingswijzen zijn en welke het beste past bij de verdere ontwikkeling van risicomangement en risicoprofiel van gemeente.

Koops (CDA)

- Groningen met de keuze voor integraal risicomangement op de goede weg wat betreft het beheersen van risico's.
- Het langjarig vaststellen van de grens van het weerstandsvermogen is arbitrair; liever elk jaar vaststellen waar we staan en hoe we daarop moeten reageren, ook in relatie tot de knelpunten in de stad en het rekeningresultaat
- Eens met actieve rapportageplicht zoals aangegeven; graag ook informatie als er vertraging in stappenplan optreedt

De Boer (VVD)

- Graag toelichting op de opmerkelijke uitslag van de risicosimulatie; nogal aantrekkelijk om gezien dit resultaat voor dit model te kiezen

De Jong (CU)

- Eerste zin in stappenplan maakt niet vrolijk: eerst draagvlak verkrijgen voor nut en noodzaak in de top van de organisatie: daar kan het dus gefrustreerd worden
- Wat wordt bedoeld met ‘imagoevolgen’ (p.14); echte schade erger dan imagoevolgen.
- Het zou heel knap zijn als de wethouder dit plan weet te implementeren in de organisatie.

Schlebusch (SP)

- Is het toch niet allemaal heel erg nattevingerwerk? Waar baseer je je nu precies op bij de vaststelling van het benodigde weerstandsvermogen?
- De wens om te standaardiseren is heel goed, maar het is de vraag of deze nota al voldoende soelaas biedt. Nog te veel abstracte begrippen die nog geen helder beeld geven waar de gemeente nu naar toe wil.

Van der Wilt (D66)

- Tevreden met nota. Er is sprake van een gedegen systematiek, ook al blijkt uit de simulatie dat er ook andere systematieken zijn waar wellicht andere cijfers uitrollen.
- Goed om aan de voorzichtige kant te gaan zitten, blij met handhaving 90%.
- Implementatie nog goed organiseren, daar raad ook goed over informeren.

Van Leeuwen (S&S)

- Weinig nieuws in de nota.
- Achterliggende systematiek komt nog te weinig aan het licht.
- Cultuurverandering is het belangrijkste.
- Nu eerst implementeren en straks evalueren, en dan pas discussiëren over benodigde weerstandsvermogen.

Voortman (GL)

Verslag raadsce. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

- GL kan instemmen met handhaven waarschijnlijkheidsfactor van 90%, ondanks het feit dat men dat eerst te hoog vond; aangezien het college nu scherper gaat begroten is het risico dat er teveel geld op de plank blijft liggen een stuk kleiner.
- Verder is risicomanagement een kwestie van finetuning, en daar kunnen de beoogde RISK-onderzoeken bij helpen

Wethouder Dekker

- Weet niet hoe er zo'n groot verschil kan zijn tussen de uitkomsten van beide systematieken, en verwacht dat niemand dat kan vertellen, gaat toch om verschil in weging en waardering van risico's; je moet enigszins bepalen hoe groot de risico's zijn en verder je politieke gevoel en je gezonde verstand gebruiken om daarmee om te gaan; er komen geen voorstellen om -26 helemaal weg te werken, maar die -26 heeft wel remmende werking op ambities van college en individuele wethouders en raadsleden om alsmaar meer te investeren
- Het creëren van draagvlak in het stappenplan heeft niet te maken met het feit dat er geen draagvlak voor risicomanagement zou zijn, maar betreft de noodzaak van uniformering en standaardisering.

De Jong: Het bewustzijn van de noodzaak van risicomanagement groeit als er dingen mis gaan. Hoe kunt u ervoor zorgen dat er geen drama's nodig zijn om toch dat bewustzijn in de organisatie op peil te houden?

Wethouder: Gaat om cultuurverandering, moet geïnternaliseerde manier van werken worden, d.m.v. bijv. controleopleidingen en het nog sterker positioneren van de control vanuit de Bestuursdienst – al moet de eerste control binnen de diensten zelf plaatsvinden.

- De opmerking dat de directeuren procesverantwoordelijk zijn heeft betrekking op de control op hun dienst. Maar ze zijn zeker ook verantwoordelijk voor het resultaat.
- Het is niet zo dat scherper risicomanagement automatisch kan leiden tot lager weerstandsvermogen, kan zelfs omhoog moeten.
- Voorstel om voorlopig op de 90% te blijven zitten en in 2010 de discussie opnieuw te voeren of dit percentage nog adequaat is.

De Boer (VVD) suggereert om de risicosimulatie nog eens te herhalen.

Wethouder Dekker neemt de suggestie over, zal de simulatie herhalen eind 2009

Het voorstel gaat als conformstuk naar de Raad van 28 november.

B.4. Raadsvoorstel Aanscherping Inkoopbeleid

De Boer (VVD)

- Kan het percentage centrale/gecoördineerde inkopen niet hoger?
- Graag inzichtelijk maken wat duurzaam inkopen kost; komen we op de genoemde 5% uit?
- Als gemeente bij aanbestedingen zoveel mogelijk kansen wil creëren voor het plaatselijke MKB, kan dat dan, is dat geen ongeoorloofde bevoordeling?
- Wat zijn de gevolgen voor de DSW als we zoveel mogelijk aan haar willen uitbesteden m.b.t. de tekorten die er zijn? En leveren we hierdoor ook in op kwaliteit?
- Voorkeur voor gecoördineerde in plaats van centrale inkoop – is daar sprake van?
- Welke besparing levert het op?

Van Leeuwen (S&S)

- Keuze m.b.t. plafonds is goede keuze.
- Voorkeur voor inbesteden prima, mits het niet ten koste gaat van de kwaliteit
- Twee diensten hebben het kennelijk niet goed voor elkaar, om welke twee gaat het?

Sors (PvdA)

- Teleurgesteld over de nota; m.b.t. het harde gedeelte van het inkoopbeleid geen sprake van aanscherping maar van verruiming (grensbedragen aanbesteden); aanscherping zit alleen in vage dingen als duurzaamheid, voorkomen kinderarbeid en inschakelen werklozen
- Formulering m.b.t. inschakeling werklozen erg vaag: wanneer wel en wanneer niet? Wat is rechtmatig inkopen in het flankerend beleid? Graag meer inzicht daarin.

Schlebusch (SP)

- Blij dat de drempels met betrekking tot aanbesteding zijn opgetrokken. Maar waarom niet meteen naar het wettelijk verplichte?

Verslag raadsce. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

- Blij met regels over inschakelen eigen mensen (DSW), gaat niet per se t.k.v. kwaliteit.

De Jong (CU)

- Ophogen van drempelbedragen kan leiden tot minder transparantie.
- Jammer dat het nog drie jaar duurt dat voor elk van de genoemde productgroepen een concernaanbesteding is afgerond.
- Graag inzichtelijk wat het ons oplevert.

Van der Wilt (D66)

- Zit er nog rek in het genoemde inkoopvolume voor centraal inkopen van 100 miljoen?
- Moeite met verruiming drempelbedragen, liever aanscherping.
- Moeite met voorkeur voor inbesteden boven uitbesteden; gevaar van inleveren op kwaliteit.

Voortman (GL)

- Verruiming van de drempelbedragen betekent wel degelijk aanscherping in politieke zin: je hoeft minder snel over te gaan tot aanbesteden met alle bijkomende kosten van dien.
- Eens met de nota.

Koops (CDA)

- Sluit zich aan bij GL

Wethouder Dekker

- Uitgangspunt 2 zou evt. wat scherper geformuleerd kunnen worden. In principe wordt altijd gekeken naar de inzetbaarheid van cliënten Sozawe of medewerkers van de DSW. Bij sommige productgroepen is dat echter per definitie moeilijker te realiseren.
- Kiezen voor bijv. duurzaam inkopen betekent automatisch dat je niet gaat voor de laagste prijs. Sowieso is de prijs/kwaliteitverhouding belangrijker dan de prijs sec.
- De scherpte van het inkoopbeleid zit 'em vooral in de planning- en controleyclus en de rol die Commerciële Zaken gaat spelen in de coördinatie en control.
- Wat betreft uitgangspunt 3: het college vindt het belang om het MKB te kunnen faciliteren; als je de drempels verhoogt, zijn hier meer mogelijkheden (meervoudig onderhands).
- Waarom niet helemaal opgetrokken naar wettelijke maximum? Om toch de nodige transparantie te kunnen betrachten en niet helemaal afhankelijk te worden van een aantal leveranciers. Het signaal wordt wel meegenomen, en de wethouder is benieuwd naar de visie van de (rest van de) raad hierop.
- Wat gaan we besparen? Efficiency heeft niet altijd als resultaat dat het goedkoper wordt, maar kan ook betekenen dat je voor dezelfde prijs betere kwaliteit krijgt. Qua bezuiniging is gerekend op ongeveer 1 miljoen.

Slors (PvdA)

- Opteert niet voor nog verder optrekken van de drempels, kan goed leven met collegevoorstel. Het vragen van drie offertes hoeft niet zoveel tijd te vragen, en openbaar aanbesteden kan erg verfrissend werken.
(hier sluiten **Van Leeuwen (S&S)** en **Van der Wilt (D66)** zich bij aan)
- Inschakeling werklozen : mooi uitgangspunt, maar hoe wordt dit in de praktijk gebracht?

De Boer (VVD)

- Kiest liever voor lagere drempelbedragen. Anders ga je te snel politiek inkopen.
- Graag volgend jaar terugkoppeling: wat hebben de uitgangspunten opgeleverd, hoe heeft het daadwerkelijk uitgepakt.

Wethouder Dekker

- Rapportage komt terug bij de rekening.
- Uitgangspunten niet alleen mooie theorie, maar worden ook concreet in praktijk gebracht.

De **voorzitter** constateert dat er twee zaken aan de orde worden gesteld: de aanscherping van de uitgangspunten en de nieuwe drempelbedragen.

Het voorstel gaat als discussiestuk (1-minuutinterventie) naar de raad van 28 november.

B.5. Dienstverleningsplan accountant en voortgangsrapportage

Voortman (GL) merkt vooraf op dat het jammer is dat de accountant zelf niet is uitgenodigd voor deze bespreking; dat was volgens haar wel de bedoeling.

Verslag raadsce. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

De Jong (CU)

- Vorm, inhoud en toonzetting van de rapportages van de accountant mag hier en daar wel scherper worden neergezet, meer verheldering, zou niet nodig moeten zijn om in besloten committee nog uit te leggen wat er mee wordt bedoeld; niet al te veel accountantstaal.
- Meerwerk zeker melden, maar moet wel werkbaar blijven, dus over bepaalde ondergrens wat betreft het vooraf melden moet men het zien eens te worden.
- Beetje vreemd dat auditcommittee aandachtspunten gaat meegeven, dat is nou echt een politieke zaak; aandachtspunten w.b. de ChristenUnie: aanbestedingen en staat P.

Koops (CDA)

- Jammer dat auditcommittee de meerwaarde van het spreken met de fractievoorzitters niet ziet; gezien de vragen die er eerder leefden over deze accountant zou dit voorstel van hem met beide handen moeten worden aangegrepen.
- Verder is het auditcommittee de spreekbuis van de raad naar de accountant en moet men dus aandachtspunten inderdaad via audit indienen.

Voortman (GL)

- Accountant niet alleen betrekken bij werkgroep programmabegroting, maar wellicht ook bij algehele inventarisatie en evaluatie van de bestuurlijke informatievoorziening
- Auditcommittee bepaalt niet zelf wat aandachtspunten moeten zijn, maar zamelt alleen in wat vanuit commissie wordt aangeleverd en verwerkt dat vervolgens in raadsvoorstel
- Aandachtspunten vanuit GroenLinks: Parkeerbedrijf, grondbedrijf, overhead RO/EZ, uitvoering inkoopbeleid
- Belangrijkste adviezen accountant opnemen in VGR, alle adviezen ter inzage

Oost (PvdA, mede namens Stadspartij)

- Aandachtspunten PvdA: rechtmatigheidsaspecten

Baldew (auditcommittee)

- Er komt overleg met wethouder over het melden van extra opdrachten en dat zal een voorstel opleveren.
  - Leden auditcommittee opereren niet alleen namens eigen fracties, maar ook namens de raad; daarom geen overleg meer met alle fractievoorzitters
- Voortman (GL):** dit had ook te maken met de afspraak dat de accountant voor deze bespreking zou worden uitgenodigd; het is een misser dat dat niet is gebeurd

B.6. Raadsvoorstel Aankoop aandelen Oikocredit

Koops (CDA)

- Oikocredit is een prima instelling, maar participatie in dit fonds hoort een particulier initiatief te zijn (waarom anders niet ook Novib, Artsen zonder grenzen o.i.d.?)
- Als gemeente het goede voorbeeld wil geven, is het beter om de stadgers voor dit project warm te maken door van elk raadslid en collegelid te vragen 250 euro hierin te investeren.
- Er zijn problemen dichterbij huis, waar we in eerste instantie verantwoordelijk voor zijn.

De Jong (CU)

- Vorige keer wel voorgestemd, omdat er sprake was van een positief burgerinitiatief dat we niet wilden frustreren, maar het gemak van de herhaling is verbijsterend.
- Ondersteunt voorstel Koops

De Boer (VVD)

- Sluit zich aan bij vorige sprekers

Schlebusch (SP)

- Steunt collegevoorstel

Voortman (GL)

- Het één hoeft het ander niet uit te sluiten: steun voor collegevoorstel én voor idee Koops.

Slors (PvdA)

- Eén keer was prima, goed voorbeeld, nu verder particulier initiatief.

Wethouder Dekker

- Handhaaft voorstel en bereidt zich voor op interessant debat in de raad.

Verslag raadscom. Financiën en Veiligheid 21 november 2007.

Voorstel gaat als discussiestuk naar de Raadsvergadering van 28 november a.s.

C.1. Vaststelling LTA en lijst van moties en toezeggingen

Rademaker (SP) vraagt hoe het staat met het toegezegde gesprek tussen Burgemeester en Griffier inzake het omgaan met brieven van burgers aan de raad. De Griffier meldt dat dit gesprek inmiddels heeft plaatsgevonden. Dit punt kan dus worden afgevoerd.

C.2. Lijst van ingekomen stukken

Geen opmerkingen.

C.3. Vaststelling verslag d.d. 24 oktober en 8 november 2007

Van Leeuwen (S&S) meldt dat in het verslag van 24 oktober de heer Spieker wordt opgevoerd als lid van S&S. Dit moet uiteraard de Stadspartij zijn. Aldus gewijzigd wordt dit verslag vastgesteld. Het verslag van 8 november zal de commissie bij een volgende gelegenheid passeren.

Toezeggingen

Burgemeester:

- *zodra de landelijke evaluatie van de pilot huisverbod binnen is zal deze worden doorgeleid naar de commissie*
- *zal vragen om in de huisverbodvrije tussentijd de huisverbodwaardige situaties wel te blijven inventariseren*

Wethouder Dekker

- *risicosimulatie wordt herhaald in 2009 om te kunnen bespreken in 2010*

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: OS 07.1466164

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

Groningen,

Aan de raad,

Inleiding.

De rol en positie van bewonersorganisaties is al geruime tijd onderwerp van gesprek. In maart 2006 is door de wijkorganisaties in de stad het pamflet "Wederzijds Vertrouwen" aan de nieuwe gemeenteraad aangeboden. In ons collegeprogramma besteden wij aandacht aan de behoeften die uit dit pamflet naar voren kwamen.

Uw raad heeft in januari 2007 besloten om 60.000 euro toe te voegen aan het totale budget voor de wijkorganisaties. Wij stellen nu voor om een verdeling te maken tussen basisbudget, bedoeld voor de faciliteiten en interne organisatie, en een budget voor activiteiten op basis van jaarwerk- of activiteitenplannen. Hierover zijn dit voorjaar gesprekken gevoerd met de wijkorganisaties. De wijkorganisaties zijn op 2 juli 2007 akkoord gegaan met de afspraken en de inhoud van de verordening, zoals die nu voor u ligt.

De nieuwe systematiek.

In het kort schetsen wij hier de voorgestelde wijzigingen en de ideeën die daaraan ten grondslag liggen.

Wijkorganisaties zijn als zelfstandig functionerende organisaties met een eigen rol en taakopvatting belangrijke gesprekspartners voor de gemeente in de wijk. De subsidie die in deze paragraaf wordt omschreven is erop gericht om de wijkorganisaties op de volgende punten te ondersteunen:

1. het organiseren van eigen initiatief en activisme van wijkbewoners;
2. de communicatie in en met de wijk, over alle voor de bewoners van de wijk belangrijke aangelegenheden.

De subsidie gaat uit twee componenten bestaan, een basisbedrag en een bedrag voor activiteiten.

Het basisbedrag is alleen bedoeld als tegemoetkoming in de kosten die gemaakt worden om de wijkorganisatie in stand te houden. Het gaat dus alleen om de kosten

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

2

voor het enkele feit dat de wijkorganisatie bestaat.

Daarbovenop komt een toeslag voor het uitvoeren van activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan:

- het ondersteunen van de activiteiten van werkgroepen van de wijkorganisatie;
- het onderhouden van contact met de gemeente;
- het actief en passief informeren van bewoners (*actief* wil zeggen: mensen om hun mening vragen; *passief* wil zeggen: via bijvoorbeeld de wijkwebsite informatie verspreiden);
- bewoners betrekken bij activiteiten in de buurt en het uitnodigen zelf activiteiten te organiseren (dit noemen we het *activeren* van bewoners in de wijk);
- het zelf organiseren van activiteiten voor de buurt.

De subsidie is ten hoogste gelijk aan de kosten die nodig zijn om de activiteiten te kunnen uitvoeren. Er geldt een maximum per wijkorganisatie. De grenzen van het werkgebied worden daarbij in eerste instantie door de organisaties zelf bepaald; het college behoudt wel instemmingsrecht. Dit maximum wordt gebaseerd op het aantal inwoners van het werkgebied van de wijkorganisatie. Als de kosten van de activiteiten hoger zijn dan het geldende maximum, is in bijzondere gevallen een aanvulling mogelijk. Dat iets "een bijzonder geval" is, moet uit het activiteitenplan blijken en er moet voldoende geld beschikbaar zijn.

Als wijkorganisaties accommodatieruimte nodig hebben voor de uitvoering van activiteiten die binnen het gemeentelijke beleid passen kunnen ze gratis terecht in door de gemeente gesubsidieerde, sociaal-culturele accommodaties. Als het gaat om activiteiten, waarvoor accommodaties een gereduceerd of een zgn. vol huurtarief in rekening brengen, kunnen de kosten in de activiteitenbegroting van de wijkorganisatie worden opgenomen.

Voor het geven van informatie aan de inwoners van de wijk is subsidie mogelijk. Dat kan door middel van een wijkkrant, maar dat is - anders dan voorheen - niet verplicht. Als de wijkkrant een groot deel van het budget opslokt, kan de wijkorganisatie de inwoners ook op andere wijze informeren, bijvoorbeeld door middel van een internetpagina, flyers of bijeenkomsten.

Ook kan een wijkorganisatie besluiten om een wijkkrant te maken in samenwerking met andere partijen, bijvoorbeeld andere wijkorganisaties, om zo op de kosten te besparen.

Het instellen van een subsidieplafond en het bepalen van een verdeelwijze blijven bestaan om te voorkomen dat een open eind regeling zou ontstaan.

Wij zijn van mening dat de activiteiten aan alle inwoners van een wijk of werkgebied ten goede behoren te komen, in elk geval dat ze voor alle inwoners toegankelijk zijn. Toch kan worden toegestaan dat de activiteiten zich op een specifiek deel van het werkgebied richten. Zolang dat tijdelijk is, hoeft dat geen probleem op te leveren. Voorwaarde is wel dat alle inwoners hiervan tijdig op de hoogte zijn gebracht en in de gelegenheid zijn gesteld om hiertegen bezwaren in te brengen. In de subsidieaanvraag moeten deze bezwaren zijn terug te vinden.

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

3

In een wijk zijn vaak meerdere organisaties actief en soms ook op hetzelfde terrein. Daarom dienen wijkorganisaties hun activiteiten af te stemmen met andere organisaties, zoals met het opbouwwerk. Wij willen daarmee samenwerking en wederzijdse versterking bevorderen.

Wijkorganisaties die geen activiteiten ontplooiën, ontvangen alleen een basissubsidie. Die basissubsidie zal vaak te laag zijn om daarvan (onkosten-)vergoedingen aan vrijwilligers te betalen. Als bij de wijkorganisatie vrijwilligers werken aan communicatie en activering, dan komt de wijkorganisatie voor een activiteiten subsidie in aanmerking en kunnen de vrijwilligersvergoedingen in de kostenramingen van die activiteiten worden opgenomen.

Wij vinden dat de wijkorganisatie aan communicatie en informatieverstrekking enerzijds en het activeren van inwoners anderzijds in ongeveer gelijke mate aandacht moet schenken. Een situatie waarin de wijkorganisatie vrijwel zijn gehele budget besteedt aan een wijkkrant zodat er geen middelen meer voor andere activiteiten overblijven, vinden wij niet wenselijk. Maar dat hoeft niet te betekenen dat een wijkorganisatie aan beide categorieën activiteiten ook precies evenveel geld moet besteden. De ene categorie kan immers duurder zijn dan de andere. De balans moet dus gezocht worden in de mate van aandacht en niet in de inzet van de subsidie-middelen.

Juridische vormgeving.

Op dit moment zijn van kracht:

- de Verordening Bewonersorganisaties (raadsbesluit nr. 36 van 21 juni 1982) en
- een paragraaf over de subsidiëring van bewonersorganisaties in afdeling 6 (sociaal-cultureel werk) van hoofdstuk 2 (subsidies OCSW) van de Algemene Subsidieverordening 2002.

De Verordening Bewonersorganisaties regelt onder meer de formele erkenning van een instelling als bewonersorganisatie, hetgeen geldt als één van de voorwaarden om voor subsidie in aanmerking te komen. Voorts staat in die verordening een aantal artikelen over advisering van het college.

Wij zullen na verwerking van de inspraakreacties voorstellen om de formele erkenning te vervangen door concrete subsidievoorwaarden en die voorwaarden op te nemen in de algemene subsidieverordening.

Over de artikelen betreffende advisering is een convenant (zie bijlage 1) ontwikkeld. Hier is inmiddels met de wijkorganisaties overeenstemming bereikt. Wij stellen voor om dit convenant vast te stellen. De Verordening Bewonersorganisaties uit 1982 is hierdoor overbodig geworden.

We willen de Algemene Subsidieverordening met ingang van 1 januari 2008 op een aantal onderdelen wijzigen. Deze wijzigingen komen - behalve uit het bovenstaande - voort uit gesprekken met wijkorganisaties over de verhouding tussen de organisaties en de gemeente.

De wijzigingsvoorstellen betreffen in essentie twee onderdelen. Allereerst wordt de huidige paragraaf 6 (bewonersorganisaties) ingetrokken. In artikel 1 van afdeling 6 staat een definitie van het begrip bewonersorganisatie. Die definitie wordt vervangen

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

4

door een definitie van het begrip wijkorganisatie.

Vervolgens wordt na paragraaf 5 van afdeling 6 van hoofdstuk 2 een nieuwe paragraaf 6 ingevoegd met als titel "Wijkorganisaties". In deze nieuwe paragraaf 6 wordt de subsidieverstrekking aan wijkorganisaties in de gemeente geregeld. Het doel van deze paragraaf is om wijkorganisaties te stimuleren om activiteiten uit te voeren. Een wijkorganisatie wordt gesubsidieerd omdat die er is, maar vooral omdat die activiteiten uitvoert die bijdragen aan een doel. Daarvoor wordt de subsidie gesplitst in:

- een klein deel basisbedrag en
- een groter deel (de toeslag) dat bestemd is voor activiteiten op het gebied van communicatie en activering.

Daarnaast willen we van het beschikbare budget een deel reserveren voor activiteiten waarmee wijkorganisaties kunnen inspelen op de actualiteit en die zij bij het indienen van de reguliere subsidieaanvraag niet konden voorzien. We willen tevens de mogelijkheid openen, om een ander deel van het subsidiebudget te reserveren voor nieuwe wijkorganisaties, bijvoorbeeld omdat die - lopende het subsidietijdvak - in nieuwe woonwijken ontstaan.

Effecten van de beleidswijziging.

Op bijlage 2b hebben wij doorgerekend wat de gevolgen van de beleidswijzigingen zullen zijn voor de wijkorganisaties. Op bijlage 2b staan:

- het huidige (2007) subsidieniveau;
- het toekomstige subsidieniveau (maximale aanspraak) mits de uitgangspunten van bijlage 2a worden gehanteerd;
- de verschillen daartussen.

In bijzondere gevallen kan bovenop de maximum aanspraak een aanvulling worden verleend. In de becijfering op de bijlage is hiermee geen rekening gehouden.

Er zijn drie wijkorganisaties die in 2008 geconfronteerd worden met een lager subsidieniveau dan in 2007. Dat zijn de wijkorganisaties in de Badstratenbuurt, Laanhuizen en de Woonschepenhaven. In absolute zin lijken de subsidieverlagingen niet erg groot. Procentueel zijn ze echter toch nog tamelijk fors.

De Badstratenbuurt heeft aangegeven dat zij de subsidieverlaging door een kostenreductie vrijwel geheel kan opvangen. Laanhuizen is inmiddels al aan het onderzoeken hoe de subsidieverlaging het best kan worden opgevangen. In de exploitatie bestaan naar onze informatie mogelijkheden om zonder al te grote problemen in de activiteitenuitvoering de kostenreductie te realiseren. De afwijking bij de Woonschepenhaven is erg gering (€ 95,- op jaarbasis). We willen deze drie wijkorganisaties de tijd geven om de kostenreductie ook daadwerkelijk te realiseren. Daarom stellen wij voor om de achteruitgang in 2008 eenmalig geheel te compenseren. Het totale bedrag dat daarvoor nodig is (circa € 2.000,-) kan binnen de nieuwe subsidieregeling (budget incidenteel) worden opgevangen.

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

5

Convenant.

Met het convenant wordt een aantal afspraken tussen het gemeentebestuur en de wijkorganisaties vastgelegd. Daarmee is het convenant onderdeel van de uitwerking van het pamflet.

Het convenant is opgesteld naar het voorbeeld van het convenant met de Vereniging Wijkopbouw Hoogkerk (VWH). Uit de evaluatie daarvan is namelijk gebleken dat die afspraken voldoende duidelijk en werkbaar zijn. Over de inhoud van het convenant zijn de wijkorganisaties enthousiast, al is tegelijkertijd duidelijk dat afspraken op papier slechts een eerste stap zijn.

Participatie en communicatie.

De nieuwe beleidsvoorstellen, het convenant en de wijziging van de subsidieverordening zijn uitgebreid in diverse bijeenkomsten met de wijkorganisaties besproken. Deze bijeenkomsten zijn gezamenlijk voorbereid door vertegenwoordigers van wijkorganisaties, de dienst OCSW en de afdeling SDC van RO/EZ. De opmerkingen van de wijkorganisaties zijn telkens verwerkt in de voorstellen. Van deze bijeenkomsten zijn verslagen gemaakt.

Op het niveau van de wijken zijn de wijkorganisaties nauw betrokken geweest en in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het convenant tussen de wijkorganisaties en het gemeentebestuur en de voorgestelde wijzigingen van de subsidieverordening. Voor het stedelijk niveau stellen wij nu voor om deze nota vrij te geven voor een schriftelijk inspraaktraject, dat openstaat voor elke belanghebbende in deze stad voor de duur van vier weken, ingaande de dag na die van de publicatie in de gemeentelijke blokadvertentie in de Groninger Gezinsbode.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. de Verordening Bewonersorganisaties (raadsbesluit 36 van 21 juni 1982) in te trekken;
- II. de Verordening tot wijziging van de Algemene Subsidieverordening 2002 gemeente Groningen vast te stellen;
- III. de wijzigingen op de gebruikelijke wijze bekend te maken door publicatie in de Stadsberichten;
- IV. de wijzigingen ter inzage te leggen bij het Gemeentelijke Informatie Centrum, Kreupelstraat te Groningen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

6

Bijlage 1

DE RAAD VAN DE GEMEENTE GRONINGEN;

Gelezen bijgaand voorstel van het college betreffende de nieuwe subsidieregeling Wijkorganisaties;

Gelet op artikel 5 van de Gemeentewet;

Gelet op hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht;

Gezien het gevoerde overleg met vertegenwoordigers van wijkorganisaties in de gemeente Groningen;

Overwegende dat het noodzakelijk is de toekenning van subsidies in het kader van gemeentelijk beleid ten aanzien van bewonersparticipatie bij verordening te regelen;

BESLUIT:

vast te stellen de volgende Verordening tot wijziging van de Algemene Subsidieverordening 2002 van de gemeente Groningen.

Artikel I Wijziging verordening.

Na paragraaf 5 van afdeling 6 van hoofdstuk 2 van de Algemene Subsidieverordening wordt onder intrekking van de huidige paragraaf 6 (Bewonersorganisaties) ingevoegd een nieuwe paragraaf 6 (Wijkorganisaties) met toelichting, luidende:

Afdeling 6 Sociaal-cultureel werk.

(...)

Paragraaf 6 Wijkorganisaties.

Artikel 29 Begripsbepaling.

Voor de toepassing van deze paragraaf wordt verstaan onder:

1. Wijkorganisatie : Een stichting of vereniging met als doel de bevordering van bewonersparticipatie op het niveau van haar werkgebied.
2. Werkgebied : Een door de wijkorganisatie gekozen en door het college

erkend geografisch gedeelte van de stad Groningen waarop de activiteiten van de wijkorganisatie primair zijn gericht en die een omvang heeft van ten minste één

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

7

- subbuurt.
3. Wijk, buurt of subbuurt de : Een door het college bepaald geografisch gedeelte van stad Groningen.
4. Subsidietijdvak : Een periode waarvoor subsidie wordt verleend, die overeenkomt met een kalenderjaar.
5. Communicatie : Tweezijdige informatie-uitwisseling tussen een wijkorganisatie en de inwoners van het werkgebied.
6. Informatieverstrekking : Eenzijdige informatieverstrekking over aangelegenheden die voor de inwoners van het werkgebied van belang zijn door een wijkorganisatie aan de inwoners van het werkgebied.
7. Activering : Het organiseren van eigen initiatief en betrokkenheid van inwoners in het werkgebied.
8. Inwoners wijkorganisatie : Inwoners van het werkgebied van een zoals geregistreerd het Gebiedsinformatiesysteem van de gemeente Groningen.

Artikel 30 Te subsidiëren activiteit.

1. Het college kan aan een wijkorganisatie een basissubsidie verlenen als bijdrage in de kosten voor zover die noodzakelijk zijn voor de instandhouding van een wijkorganisatie.
2. Het college kan aan een wijkorganisatie subsidie verlenen als bijdrage in de kosten van:
  - a. Communicatie en informatieverstrekking;
  - b. Activering.
3. Het college kan aan een wijkorganisatie in aanvulling op de subsidies als bedoeld in de leden 1 en 2 van dit artikel een subsidie verlenen voor eenmalige activiteiten.

Artikel 31 Grondslag van de subsidie.

1. Voor de in artikel 30 lid 1 genoemde activiteiten bedraagt de basissubsidie voor wijkorganisaties met een werkgebied van:
  - a. 0-1000 inwoners: € 750,--
  - b. 1001-4500 inwoners: € 1.250,--
  - c. 4501 en meer inwoners: € 1.500,--Het college kan de basissubsidie indexeren aan de hand van de voor het subsidietijdvak geldende begrotingsrichtlijnen.
2. Voor de in artikel 30 lid 2 genoemde activiteiten bedraagt de subsidie maximaal de noodzakelijke kosten tot een door het college te bepalen maximum per inwoner vermenigvuldigd met het aantal inwoners van het werkgebied. Het college maakt voor de bepaling van het aantal inwoners gebruik van de meest recente gegevens die beschikbaar zijn op het moment dat het college op de subsidieaanvraag beslist.
3. Het college kan in afwijking van het vorige lid boven het maximum aanvullend subsidie verlenen als de subsidieaanvraag van de wijkorganisatie daarvoor

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

8

voldoende aanleiding geeft en het college daartoe voldoende middelen ter beschikking staan.

4. Voor de in artikel 30 lid 3 genoemde activiteiten bedraagt de subsidie maximaal de noodzakelijke kosten.

Artikel 32 Subsidieplafond.

1. Voor elk kalenderjaar zijn voor het subsidiëren van de activiteiten als bedoeld in artikel 30 lid 1 en 2 van deze paragraaf de bedragen beschikbaar zoals de raad die in de begroting voor het betreffende kalenderjaar heeft vastgesteld.
2. Het college kan een deel van het in het vorige lid bedoelde subsidiebudget reserveren voor wijkorganisaties waaraan nog niet eerder subsidie was verleend.
3. Het college kan een deel van het in lid 1 bedoelde subsidieplafond reserveren voor nader door hem aan te wijzen belangenorganisaties voor bewoners.
4. Het college kan een deel van het in lid 1 bedoelde subsidiebudget reserveren voor de in artikel 30 lid 3 bedoelde activiteiten.
5. Wanneer de totalen van de aanvragen voor de artikel 30 genoemde activiteiten de hiervoor ingestelde, respectievelijke subsidieplafonds overschrijden, worden deze naar evenredigheid over de in aanmerking komende aanvragen verdeeld.

Artikel 33 De subsidieaanvraag.

1. Een subsidieaanvraag voor de in artikel 30 leden 1 en 2 genoemde activiteiten die een geheel kalenderjaar beslaan dient uiterlijk op 1 oktober voor het begin van dat kalenderjaar in bezit te zijn van het college.
2. Een subsidieaanvraag voor activiteiten als bedoeld in artikel 30, lid 3 dient uiterlijk 8 weken vóór het begin van de activiteiten in bezit te zijn van het college.

Artikel 34 Nadere verplichtingen.

1. De wijkorganisatie dient de activiteiten uit het activiteitenplan in beginsel te richten op alle inwoners van haar werkgebied.
2. Als de wijkorganisatie de activiteiten of een deel daarvan niet richt op alle inwoners van het werkgebied dient de wijkorganisatie aan te geven op welke subbuurten van het werkgebied de activiteiten gericht zijn en op welke doelgroepen.
3. Als het vorige lid van toepassing is, kan het college bepalen dat de wijkorganisatie in zijn activiteitenplan moet aangeven hoe over de voornoemde beperking in de activiteitenuitvoering naar de inwoners is gecommuniceerd en welke bezwaren hiertegen zijn ingebracht.
4. De wijkorganisatie rubriceert de activiteiten uit het activiteitenplan naar de in artikel 30, lid 2 genoemde categorieën.
5. De wijkorganisatie begroot de kosten en de baten van elke activiteit afzonderlijk.
6. Het college kan bepalen dat de wijkorganisatie voor haar subsidieaanvraag gebruikt maakt van een daartoe door het college beschikbaar gesteld formulier of digitaal format.
7. De wijkorganisatie is beschikbaar voor het college als aanspreekpunt voor ambtelijk of bestuurlijk overleg over aangelegenheden die van belang zijn voor de inwoners van het werkgebied.
8. De wijkorganisatie draagt zorg voor een goede balans in de uitvoering van de activiteiten en de inzet van de verleende subsidiegelden, zulks ter beoordeling van

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

9

het college. Het activiteitenplan bevat alle informatie die voor deze beoordeling noodzakelijk is.

9. De wijkorganisatie communiceert ten minste 1x per jaar over het activiteitenplan en het activiteitenverslag met de inwoners van het werkgebied.
10. De wijkorganisatie stemt de activiteiten uit het activiteitenplan af met professionele instellingen, die zelf werkzaam zijn op één of meer van die activiteiten, vóórdat met de uitvoering ervan wordt begonnen.

Artikel 35 Aanvullende weigeringsgronden.

1. Het college kan een aanvraag voor een basissubsidie weigeren als in de twee direct voorafgaande subsidietijdvakken geen subsidie is verleend voor de in artikel 30, lid 2 genoemde activiteiten.
2. Het college kan een aanvraag om subsidie weigeren als en voor zover deze bedoeld is voor de permanente huur van accommodatieruimte.
3. Het college kan een subsidieaanvraag voor de in artikel 30 genoemde activiteiten binnen een werkgebied weigeren als door toewijzing van de aanvraag aan meer dan één wijkorganisatie binnen dat werkgebied subsidie zou worden verleend.

Afdeling 6 Sociaal-cultureel werk.

Paragraaf 6 Wijkorganisaties.

Toelichting.

Doel en werking van de subsidieregeling wijkorganisaties.

Wijkorganisaties zijn als zelfstandig functionerende organisaties met een eigen rol en taakopvatting belangrijke gesprekspartners voor de gemeente in de wijk. De subsidie die in deze paragraaf wordt omschreven is erop gericht om de wijkorganisaties op de volgende punten te ondersteunen:

3. het organiseren van eigen initiatief en activisme van wijkbewoners;
4. de communicatie in en met de wijk, over alle voor de bewoners van de wijk belangrijke aangelegenheden.

Het doel van deze paragraaf is om wijkorganisaties te stimuleren om activiteiten uit te voeren. Een wijkorganisatie wordt gesubsidieerd omdat ze er is, maar vooral omdat ze activiteiten uitvoert die bijdragen aan een doel. Daarvoor wordt de subsidie gesplitst in:

- een klein deel basisbedrag en
- een groter deel (de toeslag) dat bestemd is voor activiteiten.

Het basisbedrag is alleen bedoeld als tegemoetkoming in de kosten die gemaakt worden om de wijkorganisatie in stand te houden. Het gaat dus alleen om de kosten voor het loutere feit dat de wijkorganisatie bestaat.

Daarbovenop komt een toeslag voor het uitvoeren van activiteiten. Hieronder wordt een aantal dingen verstaan:

- het ondersteunen van de activiteiten van werkgroepen van de wijkorganisatie;
- het onderhouden van contact met de gemeente;

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

10

- het actief en passief informeren van bewoners (*actief* wil zeggen: mensen om hun mening vragen; *passief* wil zeggen: via bijvoorbeeld de wijkwebsite informatie verspreiden);
- bewoners betrekken bij activiteiten in de buurt en het uitnodigen zelf activiteiten te organiseren (dit noemen we het *activeren* van bewoners in de wijk);
- het zelf organiseren van activiteiten voor de buurt.

De subsidie is gelijk aan de kosten die nodig zijn om de activiteiten te kunnen uitvoeren. Er geldt een maximum per wijkorganisatie. Dit maximum wordt gebaseerd op het aantal inwoners van het werkgebied van de wijkorganisatie. De grenzen van het werkgebied worden daarbij in eerste instantie door de organisaties zelf bepaald; het college behoudt wel instemmingsrecht.

Als de kosten van de activiteiten hoger zijn dan het geldende maximum is in bijzondere gevallen een aanvulling mogelijk. Dat iets "een bijzonder geval" is, moet uit het activiteitenplan blijken en er moet voldoende geld beschikbaar zijn.

Algemeen.

Deze paragraaf van de Algemene Subsidieverordening (Paragraaf 6 - Wijkorganisaties) kent dezelfde indeling als de overige paragrafen en afdelingen van de verordening. De paragraaf begint met een artikel "Begripsbepaling". Hierin wordt aangegeven wat voor de toepassing van deze paragraaf onder een aantal begrippen moet worden verstaan. Dat is belangrijk, omdat sommige begrippen niet bij iedereen bekend zijn. Het kan ook zijn dat in deze paragraaf met een begrip iets anders wordt bedoeld dan in het normale spraakgebruik.

Daarna wordt in deze paragraaf achtereenvolgens aangegeven:

- welke aanvragers en welke activiteiten voor subsidie in aanmerking komen;
- hoe de subsidie wordt berekend;
- dat de gemeenteraad een subsidieplafond heeft ingesteld en hoe dat wordt verdeeld;
- wanneer de subsidieaanvraag moet zijn ingediend;
- welke nadere verplichtingen gelden en tenslotte
- op welke gronden het college een subsidieaanvraag kan weigeren. Dit laatste artikel is een aanvulling op hoofdstuk 1 (artikel 14) van de subsidieverordening, waarin een aantal algemene gronden staat beschreven.

Als het college een subsidieaanvraag geheel of gedeeltelijk wil afwijzen, geldt een "hoorplicht": het college moet de subsidieaanvrager "horen" voordat het besluit om de subsidie af te wijzen. Het "horen" kan zowel mondeling als schriftelijk plaatsvinden. Het college stuurt, voordat het een subsidiebesluit neemt, een brief aan de aanvrager waarin staat dat het college de subsidieaanvraag niet (of niet helemaal) wil toekennen. Ook wordt de reden daarvoor beschreven. De aanvrager wordt in de gelegenheid gesteld om binnen een aangegeven termijn te reageren. Daarna volgt het formele subsidiebesluit. Als dit besluit genomen is, kan de wijkorganisatie overigens altijd nog bezwaar aantekenen.

Artikelsgewijze toelichting.

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

11

Artikel 30 - Te subsidiëren activiteiten.

In dit artikel staat voor welke activiteiten subsidie mogelijk is en wie voor de subsidie in aanmerking kan komen. In lid 2 wordt gesproken over de uitvoering van activiteiten. Daarbij valt te denken aan:

- het houden van de formele ledenvergaderingen (als de rechtsvorm een vereniging is);
- organiseren van deelname door bewoners aan deelcommissies van de wijkorganisatie;
- organiseren van deelname door bewoners aan bijvoorbeeld:
  - o buurt- en wijkschouwen;
  - o voorkomende overleggen, zowel binnen de wijk als bovenwijks;
  - o de voorbereiding van plannen en initiatieven van gemeente en/of corporaties die van belang zijn voor de wijk;
  - o reacties op zulke plannen en initiatieven;
  - o sociaal-culturele activiteiten;
- het informeren van en communiceren met bewoners door middel van gesprekken, een wijkkrant en/of internet.

Ook activiteiten die voor een *incidentele* subsidie in aanmerking kunnen komen, moeten passen binnen de doelen van de subsidieregeling: communicatie, informatieverstrekking en activering.

Gebruik van accommodatieruimte.

Als wijkorganisaties accommodatieruimte nodig hebben om activiteiten uit te voeren, dan kunnen ze gratis terecht in door de gemeente gesubsidieerde, sociaal-culturele accommodaties. Die activiteiten moeten dan wél binnen het gemeentelijke beleid passen. Voor andere activiteiten van de wijkorganisatie zal door een accommodatiebeheerder een huurtarief in rekening worden gebracht. Die kosten kunnen door de wijkorganisatie in de activiteitenbegroting worden opgenomen. Een voorbeeld is het huren van vergaderruimte: wijkorganisaties kunnen kosteloos in door de gemeente gesubsidieerde, sociaal-culturele accommodaties vergaderen. Als een wijkorganisatie een permanente kantoorruimte wil huren, dan komen die kosten niet per definitie alleen in aanmerking voor subsidie. In het activiteitenplan wordt dan beschreven hoe de huur bijdraagt aan het succes van de activiteiten die de wijkorganisatie organiseert.

Communicatie.

Voor het geven van informatie aan de inwoners van de wijk is subsidie mogelijk (artikel 30, lid 2 sub a). Dat kan door middel van een wijkkrant, maar dat is niet verplicht. Dat is anders dan voorheen. Als de wijkkrant bijvoorbeeld een te groot deel van het budget opslokt, kan de wijkorganisatie de inwoners ook op andere wijze informeren. Bijvoorbeeld door middel van een internetpagina, flyers of bijeenkomsten. Ook kan een wijkorganisatie besluiten om een wijkkrant te maken in samenwerking met andere partijen, bijvoorbeeld andere wijkorganisaties, om zo op de kosten te besparen.

Artikel 31 - Grondslag van de subsidie.

Dit artikel regelt de manier waarop het subsidiebedrag wordt berekend als een activiteit

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

12

voor subsidie in aanmerking komt.

Voor deze paragraaf van de Algemene Subsidieverordening geldt dat de toeslag voor activiteiten maximaal gelijk is aan het bedrag dat nodig is voor de uitvoering van de activiteiten (2^e lid). Per wijkorganisatie geldt een maximum dat gebaseerd is op het aantal inwoners van het werkgebied. Dat werkgebied wordt door de wijkorganisatie zelf bepaald.

Het kan voorkomen dat een of meer wijkorganisaties minder subsidie aanvragen dan het genoemde maximum. Is dat het geval, dan kan het college besluiten om deze ruimte te gebruiken voor het honoreren van subsidieaanvragen waarvan de kosten boven het maximum uitkomen. Dat moet dan wel in het budget passen. Bovendien moeten de ingediende activiteitenplannen voldoende duidelijk zijn.

Artikel 32 - Subsidieplafond.

Het subsidieplafond is het maximumbedrag dat de gemeenteraad jaarlijks beschikbaar stelt voor de subsidie die in deze paragraaf wordt beschreven. Dit subsidieplafond wordt ieder jaar vóór het begin van het nieuwe jaar bekend gemaakt door publicatie in een huis-aan-huis blad. Als er te weinig geld is om een subsidieaanvraag toe te wijzen, dan moet het college de aanvraag weigeren.

Voordat het subsidiebesluit wordt genomen, verzamelt het college alle aanvragen die in aanmerking komen voor subsidie. Het berekent dan aan de hand van artikel 31 de subsidies. Als het totaal van deze subsidies hoger is dan het subsidieplafond, dan ontvangt iedere aanvrager een (gelijk) percentage van de "goedgekeurde" aanvraag. De manier waarop in artikel 31 de subsidie wordt berekend, verkleint de kans dat dit artikel moet worden toegepast.

Artikel 34 - Nadere verplichtingen.

Nadere verplichtingen zijn voorwaarden die het college stelt wanneer zij subsidie verleent. Het zijn "nadere" voorwaarden omdat in hoofdstuk 1 van de Algemene Subsidieverordening al een aantal standaardvoorwaarden staan beschreven.

Uitvoering van de activiteiten.

Het college wil dat de activiteiten aan alle inwoners van het werkgebied ten goede komen. In elk geval dat ze voor alle inwoners toegankelijk zijn. Toch kan het college in enig jaar toestaan dat de activiteiten zich op een specifiek deel van het werkgebied richten. Zolang dat tijdelijk is, hoeft dat geen probleem op te leveren. Voorwaarde is wel dat alle inwoners hiervan tijdig op de hoogte zijn gebracht en in de gelegenheid zijn gesteld om hiertegen bezwaren in te brengen. In de subsidie-aanvraag moeten deze bezwaren zijn terug te vinden.

Kostenbegroting van de activiteiten.

Van elke activiteit moet de wijkorganisatie afzonderlijk aangeven wat de kosten en de directe baten zijn. "Directe baten" zijn baten die rechtstreeks op de activiteit slaan, bijvoorbeeld eigen bijdragen.

Het begrip kosten wordt hier dus ruim uitgelegd.

Wijkorganisaties die geen activiteiten ontplooiën, ontvangen alleen een basissubsidie (artikel 30, lid 1). Die basissubsidie zal vaak te laag zijn om daarvan (onkosten-

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

13

)vergoe-dingen aan vrijwilligers te betalen. Als bij de wijkorganisatie vrijwilligers werken aan activiteiten die vallen onder "communicatie en activering", dan komt de wijkorganisatie voor een activiteitensubsidie in aanmerking (artikel, 30 lid 2). De vrijwilligersvergoe-dingen kunnen dan in de kostenramingen van die activiteiten worden opgenomen.

De kosten kunnen per activiteit getotaliseerd worden. Dat betekent dat bijvoorbeeld bij een buurtbarbecue de huur van partytenten en het drukken van flyers niet afzonderlijk vermeld hoeven worden. Baten en lasten moeten wel gescheiden blijven. Bij regelmatig terugkerende activiteiten (bijvoorbeeld soosavonden) gaat het om de gezamenlijke kosten van alle keren dat die worden uitgevoerd.

Balans tussen uitvoering van activiteiten en middeleninzet.

Het college vindt het belangrijk dat de wijkorganisatie ongeveer evenveel aandacht besteden aan communicatie/informatieverstrekking en het activeren van inwoners. Een situatie waarin de wijkorganisatie vrijwel haar gehele budget besteedt aan een wijkkrant zodat er geen geld meer voor andere activiteiten overblijft, wil het college voorkomen. Dat hoeft niet te betekenen dat een wijkorganisatie aan beide categorieën activiteiten ook precies evenveel geld moet besteden. De ene categorie kan immers duurder zijn dan de andere. Het gaat in de eerste plaats om balans in de mate van aandacht en niet om de besteding van de subsidie.

Afstemming.

Het college vindt samenwerking en overleg belangrijk. Daarom is het verstandig dat wijkorganisaties hun activiteitenplannen afstemmen met instellingen die binnen het werkgebied op dat terrein actief zijn. Daarbij valt te denken aan instellingen voor sociaal-cultureel werk, opbouwwerkers en dergelijke. Lid 10 van artikel 34 ziet hierop toe.

Artikel 35 - Aanvullende weigeringsgronden.

Een weigeringsgrond is een reden voor het college om een subsidieaanvraag te weigeren. Er zijn twee soorten weigeringsgronden: de "kan"-bepalingen en de "moet"-bepalingen. Bij een "kan"-bepaling is het college bevoegd om de bepaling te gebruiken, maar het *hoeft* dat niet te doen. De belangen (van de gemeente) die met de weigering worden gediend worden afgewogen tegen de belangen (van de subsidieaanvrager) die met diezelfde weigering worden geschaad. "Aanvullend" betekent "in aanvulling op hoofdstuk 1 van de algemene subsidieverordening".

Weigering basissubsidie (eerste lid).

Het college wil communicatie tussen gemeente en burger en tussen burgers onderling bevorderen. Ook wil het eraan bijdragen dat bewoners betrokken zijn en worden bij dat wat zich in hun wijk afspeelt. Daarom is de subsidie gesplitst in een klein basisdeel en een groter deel voor activiteiten op het gebied van communicatie en activering. Als een wijkorganisatie langere tijd (twee jaar) geen activiteiten zou uitvoeren, dan rijst de vraag waarvoor zo'n wijkorganisatie eigenlijk bestaat. Het college heeft dan de mogelijkheid om de hele subsidie te weigeren.

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

14

Meer wijkorganisaties in één werkgebied (tweede lid).

Het college vindt het belangrijk dat middelen efficiënt worden besteed. Daarom is het college er geen voorstander van dat werkgebieden van wijkorganisaties in de stad versnipperd raken. Het college respecteert de huidige verdeling van de werkgebieden over de wijkorganisaties. Toch kan het gebeuren dat een groep bewoners zich van een gesubsidieerde wijkorganisatie wil afsplitsen en als zelfstandige wijkorganisatie verder wil gaan. Om voor subsidie in aanmerking te komen, zal deze nieuwe organisatie in ieder geval aan de subsidievoorwaarden moeten voldoen. Het college behoudt zich per geval het recht voor om af te wege van de bevordering van bewonersparticipatie en -activering met een afsplitsing en een zelfstandige subsidie gediend is of niet.

Artikel II Inwerkingtreding.

Deze regeling geldt met ingang van 1 januari 2008.

Gedaan te Groningen ter openbare raadsvergadering van

De griffier, De voorzitter,

D.H. Vrieling.

J. Wallage.

Groninger Gezinsbode – Verplichte mededelingen OCSW

Plaatsing: woensdag .....

Balkje: Bekendmaking

De raad van de gemeente Groningen maakt bekend:

Dat de gemeenteraad in zijn vergadering van ..... [datum] heeft besloten de Verordening tot Wijziging van de Algemene Subsidieverordening vast te stellen.

In de Algemene Subsidieverordening wordt na paragraaf 5 van afdeling 6 van hoofdstuk 2 onder intrekking van de huidige paragraaf 6 (Bewonersorganisaties) een nieuwe paragraaf 6 ingevoegd met als titel Wijkorganisaties. In deze nieuwe paragraaf 6 wordt de subsidieverstreking aan wijkorganisaties in de gemeente op andere wijze geregeld. Deze nieuwe paragraaf voorziet in de introductie van een bescheiden basissubsidie voor de instandhouding van wijkorganisaties.

De wijziging komt er voorts op neer dat - naast de basissubsidie - een directe samenhang wordt aangebracht tussen de activiteiten die door wijkorganisaties worden uitgevoerd enerzijds en de hoogte van de subsidie anderzijds. Dit besluit is gepubliceerd in het Gemeentebled met het nummer 2007-.. [nummer] en treedt in werking op 1 januari 2008.

Raadsvoorstel - Subsidiëring wijkorganisaties en wijziging ASV

15

Dit besluit ligt kosteloos vanaf vandaag voor iedereen ter inzage en is kosteloos verkrijgbaar bij het Gemeentelijk Informatie Centrum (GIC), Kreupelstraat 1 (Prefectenhof) te Groningen: open op werkdagen tussen 09.00 uur en 16.00 uur, op donderdag ook tussen 18.00 uur en 20.00 uur.

Groningen, ... [datum].

Raadsvoorstel - Aankoop aandelen Oikocredit

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: BD 07.1464641

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Aankoop aandelen Oikocredit

Groningen,

Aan de raad,

In november 2003 heeft uw raad, na een initiatiefvoorstel van GroenLinks, PvdA, D66, SP en Student en Stad, besloten 50 certificaten van aandelen Oikocredit aan te kopen, voor een bedrag van 10 duizend euro, te dekken uit de Algemene Egalisatiereserve. Oikocredit is een organisatie die (kleine) leningen verstrekt aan kansarme mensen in Derde Wereld landen. De gemeente Groningen geeft op deze manier een concrete invulling aan het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid.

Nu ligt er een vraag van Oikocredit zelf. De vraag luidt: "Overweeg of u nog dit jaar een (extra) bedrag kunt investeren in certificaten van aandelen Oikocredit. Doet u mee?"

Wij stellen voor om hier positief op te antwoorden en wederom voor een bedrag van € 10.000,- certificaten van aandelen Oikocredit te kopen, nu te dekken uit de Rente Egalisatiereserve.

Begrotingswijziging.

Begrotingswijziging 2007						
Aankoop aandelen Oikocredit						
Betrokken dienst(en)	Concerttreasury en Bestuursdienst					
Incidenteel / Structureel	incidenteel					
Soort wijziging	saldo wijziging tussen productgroepen					
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie - Reserve	Onttrekking + Reserve	Saldo
9.01 Bestuursdienst	10		-10			-10
2.01 Financiering Lang vermogen			0		10	10
			0			0
Totalen begrotingswijziging	10	0	-10	0	10	0

Raadsvoorstel - Aankoop aandelen Oikocredit

2

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. voor € 10.000,-- certificaten van aandelen Oikocredit te kopen;
- II. de kosten te dekken uit de Rente Egalisatiereserve;
- III. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: BD 07.1487148

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Integraal risicomanagement

Groningen,

Aan de raad,

Hierbij bieden wij u de nota "Integraal risicomanagement in Groningen aan".

Met de "Kadernota Herijking weerstandsvermogen en risicomanagement" is in december 2006 de eerste aanzet gegeven tot de verdere ontwikkeling van het risicomanagement van de gemeente Groningen. In de kadernota is een eerste visie neergelegd op de verdere ontwikkeling van het risicomanagement.

In de nota "Integraal risicomanagement in Groningen" wordt het risicomanagement verder uitgewerkt. Er wordt ingegaan op het doel van risicomanagement, de verdeling van taken en verantwoordelijkheden daarbij, de uitgangspunten en een stappenplan om te komen tot standaardisatie van de aanpak en definities van het risicomanagement.

Wij stellen u voor te besluiten:
de nota "Integraal risicomanagement in Groningen" vast te stellen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.

**INTEGRAAL
RISICOMANAGEMENT
IN
GRONINGEN**

Groningen,
30 oktober 2007

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

3

INHOUDSOPGAVE

	BLZ.
1. Inleiding	3
2. Doel risicomanagement	4
3. Organisatie risicomanagement	5
4. Uitgangspunten	8
5. Stappenplan	11
Bijlage:	
I. Risicomanagementproces	12

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

4

INTEGRAAL RISICOMANAGEMENTBELEID IN GRONINGEN CONCEPT 23-10-2007

Inleiding

Met de *Kadernota Herijking weerstandsvermogen en risicomanagement* is in december 2006 de eerste aanzet gegeven tot de verdere ontwikkeling van het risicomanagement van de gemeente Groningen. In deze notitie werken we het risicomanagement verder uit. Eerst blikken we kort terug en vervolgens schetsen we onze doelstellingen voor integraal risicomanagement en hoe we deze willen bereiken. We gaan nader in op de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden. Tot slot worden de concrete stappen en activiteiten in de implementatie nader beschreven.

Wettelijk kader

Een wettelijke basis om aan risicomanagement te doen ligt verscholen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het BBV bepaalt dat in de Programmabegroting en het jaarverslag een paragraaf wordt opgenomen waarin op basis van een opgesteld risicoprofiel van de gemeente het (financiële) weerstandsvermogen moet worden vastgesteld.

Artikel 11

1. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:
  - a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de provincie onderscheidenlijk gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
  - b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.
2. De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat ten minste:
  - a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
  - b. een inventarisatie van de risico's;
  - c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

De gemeente Groningen heeft al enkele jaren een voorgeschiedenis in risicomanagement. Reeds in 2000 is, met ondersteuning van de toenmalige accountant, risicomanagement in het hele concern geïntroduceerd. Dit heeft geleid tot algemene begripsvorming en een verhoogd risicobewustzijn, waardoor de beheersing van de risico's stelselmatig is verbeterd. Het risicomanagement is destijds bewust beperkt tot grotere projecten en tot 2003 zijn regelmatig de zogenaamde RISK- onderzoeken uitgevoerd.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

5

DOEL Risicomanagement

Risicomanagement is natuurlijk niet nieuw. Al vele jaren zijn de managers in het concern gericht bezig om de risico's binnen hun dienst te minimaliseren en te managen. Overal in de organisatie zijn maatregelen, procedures, richtlijnen e.d. aanwezig, die tot doel hebben één of meerdere risico's te beheersen.

Tegelijkertijd kan de vraag worden gesteld of we belangrijke risico's over het hoofd zien of verkeerd inschatten, waardoor de prioriteit in het stelsel van beheersmaatregelen niet aansluit met de belangrijkste risico's. Met andere woorden: Is het interne beheersingssysteem goed afgestemd op het risicoprofiel van de gemeente Groningen?

Om een adequaat antwoord op deze vraag te geven is het van belang om een integraal beeld te hebben van de risico's. Dat wil zeggen dat we de organisatie vanuit meerdere perspectieven bekijken op mogelijke gebeurtenissen die ons belemmeren in het realiseren van onze doelstellingen, zodat we daar adequate maatregelen op kunnen nemen.

Risicomanagement betekent niet dat alle risico's vermeden moeten worden. Zonder het nemen van risico's kunnen we immers onze projecten niet uitvoeren en kunnen we dus onze doelen niet realiseren. We moeten de risico's echter zoveel als mogelijk in beeld hebben en beheersen om onverwachte 'uitglijders' te voorkomen. Daarnaast is een adequate inschatting van de risico's van belang om te bepalen hoeveel weerstandscapaciteit (reserves) de gemeente aanhoudt.

Doelstellingen risicomanagement

Het belangrijkste doel dat de gemeente Groningen met een professionalisering van het risicomanagement wil bereiken is:

Standaardisatie van de aanpak en definities van risicomanagement zodat kennisdeling tussen de diensten beter mogelijk wordt en er een beter zicht op het gemeentebrede risicoprofiel ontstaat.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

6

3. Organisatie risicomanagement

3.1 Taken en verantwoordelijkheden

Risicomanagement is nadrukkelijk een lijnverantwoordelijkheid. Dit sluit aan bij het algemene sturingsmodel van de gemeente Groningen, dat uitgaat van integraal management en van zelfbeheer in samenhang. Risicomanagement is een instrument voor de lijnverantwoordelijke manager bij de realisatie van zijn of haar doelstellingen. Risico's vormen voor de manager een aangrijpingspunt voor de sturing en beheersing van de organisatie.

De taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot risicomanagement moeten voor iedereen duidelijk zijn. Voor een goede werking van risicomanagement is het van belang dat iedereen die een rol speelt in het proces op de hoogte is van de te verrichte activiteiten en hoe deze passen binnen het grotere geheel.

Gemeenteraad

De gemeenteraad stelt het risicomanagementbeleid vast, alsmede de weerstandsparagraaf in de begroting en de rekening. De raad geeft de grens van het weerstandsvermogen aan en daarmee de verhouding tussen alle gezamenlijke risico's (risicoprofiel) en de vermogenspositie van de gemeente.

De Raadscommissie

De raadscommissie adviseert de raad over het beleid ten aanzien van het risicomanagement. Voorts besteedt deze commissie tenminste een keer per jaar extra aandacht aan de risicomanagementrapportage waarbij met de vertegenwoordiger van het college en het concernberaad de algemene gang van zaken rondom het risicomanagement wordt doorgelicht. Een goed moment hiervoor is de jaarrekening.

College B&W

Het college van B&W is uiteraard eindverantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van de gemeente Groningen en daarmee voor de uitvoering van het beleid, de bijkomende risico's en de te nemen maatregelen om de risico's te beheersen. Verantwoording aan de raad wordt afgelegd in de concerndocumenten. Jaarlijks wordt de weerstandsparagraaf in begroting en rekening opgesteld, op basis van de *Kadernota Herijking weerstandsvermogen en risicomanagement* en deze nota *Integraal risicomanagementbeleid in Groningen*.

Algemeen Directeuren

De algemeen directeuren vormen de schakel tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie die tot doel heeft de opdrachten van het bestuur te verwezenlijken. Zij zijn procesverantwoordelijk voor de implementatie en onderhoud van het risicomanagement proces binnen de ambtelijke organisatie. Zij dient te sturen op de belangrijkste en strategische risico's en heeft een actieve informatieplicht naar het college rondom belangrijke en strategische risico's. Daarnaast dienen zij de vertaalslag van besluiten van het college rondom belangrijke risico's in de organisatie uit te zetten en dient zij te bewaken dat risicomanagement beleid wordt nageleefd rondom belangrijke grote financiële beleidskeuzes van het college.

Bestuursdienst

Als initiatiefnemer van risicomanagement zorgt zij voor de verdere standaardisatie door middel van een helder kader en training van de medewerkers. Het concern heeft de regie en stimuleert de ontwikkeling van het risicomanagement binnen de gemeente Groningen. Het concern bepaalt de kaders waarbinnen het risicomanagement bij diensten moet plaatsvinden. Hier gaat het onder

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

7

andere om:

- de wijze van vastleggen van risico's;
- de wijze van rapporteren over risico's;
- het bepalen bij welke risico's nader (RISK)onderzoek dient plaats te vinden.

Het concern stelt, op basis van de informatie van de diensten, de risicoparagraaf samen in de begrotingsdocumenten en berekent het weerstandsvermogen.

De control dient primair binnen de diensten te worden uitgevoerd. Daar is de informatie beschikbaar, dus daar kan ook het beste op actuele ontwikkelingen worden gestuurd. De concerncontrol moet vaststellen of de dienstcontrol als 1ste lijnsvoorziening voldoende functioneert. Tot slot heeft het concern een adviserende en faciliterende rol richting de dienstcontrol.

3.2 Kennis

Risicomanagement is zoals reeds benoemd primair een zaak van het lijnmanagement. Echter voor velen is het een nieuw vakgebied. Voor een effectieve implementatie is het dan ook van belang dat kennis op het gebied van risicomanagement in de organisatie wordt ingebracht en verdiept. Training van medewerkers speelt hierbij een belangrijke rol. Naast het adviseren van het lijnmanagement bij hun taken van identificatie en beheersing kunnen de medewerkers per dienst een inhoudelijk oordeel vellen over het risicoprofiel en het concernberaad hierover adviseren. Deze kennis moet zowel centraal (in projectteam / bij regierol bestuursdienst) als decentraal beschikbaar zijn.

3.3 Koppeling aan bestaande processen

Risicomanagement vraagt een pro-actieve benadering richting de diensten. Zij moeten geholpen worden hun risico's goed te managen en daarmee aan doelstellingen te voldoen.

Om te voorkomen dat risicomanagement een nieuw blokje op de controletoren wordt is de positionering ten opzichte van andere bestaande processen noodzakelijk. Ook is het van belang het risicomanagement te blijven integreren in onze reguliere planning en controlcyclus. Om maximaal gebruik te maken van het reeds bestaande is gekozen voor een centrale coördinatie van het proces.

Dit maakt het mogelijk om de verschillende dwarsverbanden te verankeren en het draagvlak te vergroten. Mogelijke processen waaraan gedacht kan worden zijn onder andere;

- rechtmatigheid,
- AO/IC,
- De RISK Onderzoeken op grote projecten
- Juridisch control
- Programma's

3.4 Communicatie en verslaglegging

Voor een effectieve verankering van risicomanagement in de organisatie is goede communicatie van belang. Een inhoudelijke communicatie over de risico's zal plaatsvinden middels de planning en control producties. Door de koppeling van het risicomanagement aan de p&c-cyclus worden de risico's periodiek onder de aandacht gebracht. In de Programmabegroting, de bestuursrapportages en de jaarrekening. Risicoprofielen van risicovolle projecten zijn aan meer verandering onderhevig dan het risicoprofiel in de lijn. Daarom wordt bepaald dat over deze projecten vaker gerapporteerd wordt. Voor een verdere uitwerking van de communicatie en verslaglegging verwijzen wij naar de handreiking.

3.5 Besluitvorming

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

8

Indien besluitvorming omtrent nieuw beleid plaatsvindt zal ook rekening gehouden moeten worden met bijbehorende risico's (van materieel wezenlijk belang) Bij nieuwe B&W-voorstellen zal dan ook in voorkomende gevallen een risico-analyse moeten worden uitgevoerd. Hier ligt een taak van de integraal manager erop toe te zien dat in de advisering dit aspect is opgenomen.

De gemeenteraad beslist over het gewenste niveau van het weerstandsvermogen en moet dan ook ingelicht worden (actieve informatieplicht) mochten er zaken voordoen waardoor het niveau van het weerstandsvermogen verandert. In de paragraaf weerstandsvermogen bij de begroting kunnen in relatie tot wijzigingen in het risicoprofiel voorstellen worden gedaan tot wijziging van de hoogte van de gewenste weerstandscapaciteit. De gemeenteraad beslist uiteindelijk over de aanwending en aanvulling van de weerstandscapaciteit.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

9

Uitgangspunten

Voordat een beleid ten aanzien van risicomanagement vastgesteld kan worden is het noodzakelijk de verschillende begrippen te definiëren en uitgangspunten vast te stellen.

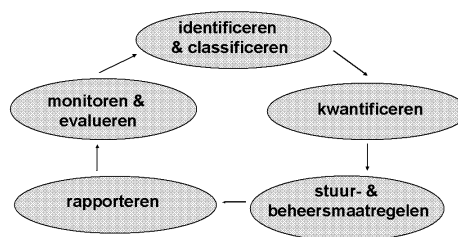
Risicomanagement

Bij het nemen van een beslissing om risicomanagement te implementeren is het van belang te weten wat onder risicomanagement wordt verstaan. De definitie van risicomanagement die in dit document gehanteerd wordt luidt als volgt:

Risicomanagement is 'Het nemen van beslissingen die gericht zijn op het voorkomen of minimaliseren van nadelige effecten die het optreden van risico's met zich mee kan brengen'.

Risicomanagement is geen eenmalig iets, maar een dynamisch proces: een cyclus die zich steeds herhaalt. Risicomanagement bestaat uit verschillende stappen.

- 1 Het proces begint met het in kaart brengen van de risico's die de gemeente loopt. Dit noemen we de fase van **identificatie en classificatie**;
- 2 Indien mogelijk wordt ook aangegeven wat de omvang van het risico is en wat de kans is dat het risico zich daadwerkelijk zal voordoen. Dit is de fase van **kwantificeren**;
- 3 De indeling van de risico's in verschillende soorten (classificatie) is noodzakelijk voor de **sturing op en beheersing van de risico's**. Voor verschillende soorten risico's zijn namelijk verschillende 'oplossingsrichtingen' (verzekeren, voorziening, weerstandsvermogen etc.) voorhanden.
- 4 **Rapporteren** over de risico's en de beheersmaatregelen en de effecten die deze hebben op de risico's.
- 5 Tot slot **monitoren en evalueren** of de beheersmaatregelen ook deze gewenste effecten hebben.

Risico

Een risico kan worden ervaren als een fenomeen dat "verborgen" aanwezig is en dat met een bepaalde kans tot (negatieve) gevolgen kan leiden en de continuïteit of doelrealisatie van de organisatie in gevaar kan brengen. Voor een gemeente omvat dit meer dan voor bedrijven, die

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

10

de risico's tot de zakelijke waarden beperken welke bijdragen tot het bereiken van de doelstelling van de organisatie. Een gemeente zal onder alle omstandigheden een basisstructuur voor voorzieningen voor de lokale samenleving in stand moeten houden.

Risico: De kans op het optreden van een gebeurtenis met nadelige gevolgen voor het halen van de doelen van de gemeente.

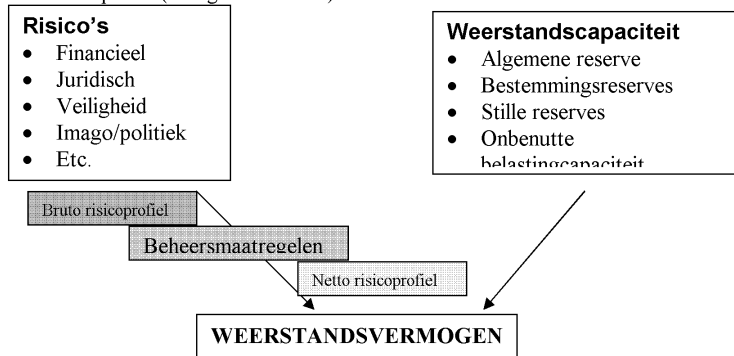
Uit de definitie van een risico volgt dat een goede omschrijving drie elementen bevat:

- 1) *Een kans op het optreden van een gebeurtenis*
Het gaat hier dus om een mogelijke gebeurtenis. Als iets zeker is, de kans op optreden is 100%, is het geen risico meer.
- 2) *Negatief gevolg*
De gevolgen van een risico kunnen zowel financieel als niet-financieel van aard zijn.
- 3) *Een betrokkene, voor wiens rekening de gevolgen komen*
De betrokkene is hierbij de gemeente Groningen als organisatie, of waar van toepassing een specifieke afdeling.

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen: De mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken (weerstandscapaciteit) om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te vangen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt (of kan beschikken) om niet begrote kosten te dekken, en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog restrisico's overblijven die van betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie (zie figuur hieronder).

Figuur 1: Relatie tussen risico's en weerstandscapaciteit.

Beschikbare weerstandscapaciteit

Voor de vaststelling van de beschikbare weerstandscapaciteit dient te worden besloten welke componenten er worden meegenomen in de berekening. De gemeente Groningen bepaalt dat de volgende componenten: de vrije algemene reserve, een aantal bestemmingsreserves, de onbenutte belastingcapaciteit, de post onvoorzien en de stille reserves als beschikbare

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

11

weerstandscapaciteit aan worden geduid (zie bijlage voor afweging).

Benodigde weerstandscapaciteit

Het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt uitgevoerd met behulp van een in de praktijk beproefde risicosimulatie (Monte Carlo methode). Dit is een onderdeel van NARIS waarbij gebruik wordt gemaakt van de kansverdelingen en gevolgen zoals die per risico zijn aangegeven. Op

basis van de risicosimulatie kan worden berekend welk bedrag er benodigd is om de geïdentificeerde risico's in financiële zin af te dekken. Hierbij wordt gerekend met een zekerheidspercentage van 90%¹.

De uitkomst van de benodigde weerstandscapaciteit wordt vastgelegd in de weerstandsparagraaf. Deze wordt minimaal tweemaal per jaar geactualiseerd (bij programmabegroting en jaarrekening) en opgenomen in de planning en control producten.

Beoordeling weerstandsvermogen

Het is van belang te weten of er sprake is van een toereikend weerstandsvermogen.

Als het risicoprofiel bekend is kan een relatie worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen dient te worden vastgesteld welke ratio de gemeente Groningen nastreeft. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel¹.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De gemeente streeft na om de impact van de risico's te minimaliseren. Dit betekent dat de gemeente Groningen een weerstandsvermogen nastreeft dat tenminste voldoende is. Dat betekent een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4 met als waarderingscijfer C.

¹ Het zekerheidspercentage van 90% is een algemeen uitgangspunt in de normeringssystematiek voor het weerstandsvermogen, ontwikkeld door NAR i.s.m. de Universiteit Twente.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

12

Stappenplan

Dit stappenplan moet er toe leiden dat tot de standaardisatie van de aanpak en definities van risicomanagement zodat kennisdeling tussen de diensten beter mogelijk wordt en er een beter zicht op het gemeentebrede risicoprofiel ontstaat.

De belangrijkste stappen voor deze realisatie liggen bij de start van het proces.

<i>Fase 1. Voorbereiding</i>	<i>tot januari 2008</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Vaststelling beleid en verkrijging draagvlak en bewustzijn van nut en noodzaak in de top van de organisatie. • Samenstelling expertteam om te komen verbetering en standaardisatie risicomanagement. • Het opstellen van de planning en onderwerpen van de uit te voeren RISK onderzoeken in 2008.	
<i>Fase 2. Leren en inventariseren</i>	<i>tot maart 2008</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Standaardiseren van het risicomanagementproces door middel van:<ul style="list-style-type: none"> ○ training risicomanagement per dienst; ○ eerste verbeteringslag risicoprofiel met input vanuit de training; ○ gebruik maken van een uniform format. • Inventarisatie aanwezige kennis en vaardigheden risicomanagement / processen binnen de diensten. • Vaststelling uniform werkproces voor het identificeren, kwantificeren, beheersen en rapporteren van de risico's. • Inventarisatie en analyse van risico's per dienst. Centraal staat een éénduidige werkwijze binnen het hele concern voor de doorlichting op risico's. Door middel van interviews zullen de risicocoördinatoren risico's inventariseren en kwantificeren, zoals geleerd op de training. Er vinden terugkoppelingen plaats naar het expertteam.	
<i>Fase 3. RISK onderzoeken en verankering</i>	<i>risicomanagement tot december 2008</i>
<ul style="list-style-type: none"> • De raad is toegezegd dat in 2008 een aantal RISK onderzoeken worden uitgevoerd. In het onderzoeksplan 2008 zullen onder andere de regiotram en de onderwijshuisvesting worden opgenomen. Ook zal in 2008 worden begonnen met een doorlichting van alle diensten.	

Risicomanagement wordt een integraal en continu proces en een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering en daarmee meer en meer een samenspel tussen de diensten en concern.

- Koppeling aan andere vormen van control / bestaande processen.
- Verdiepingslag top 10 risico's gemeentebreed.
- Plan van aanpak verdere implementatie per dienst.
- Procesbeschrijving.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

13

Bijlage 1 Risicomanagement proces

1. Identificeren en classificeren

De eerste stap in risicomanagement is het in kaart brengen van de risico's. Zoals het schema op de vorige pagina laat zien, is het ook een steeds terugkerende stap in het risicomanagement. Periodiek moet worden bekeken of de geïnventariseerde risico's nog actueel zijn, of er risico's van de lijst kunnen worden afgevoerd en of er nieuwe risico's zijn ontstaan. Aangezien risicomanagement een terugkerend proces is, ligt het voor de hand om dit te koppelen aan de natuurlijke momenten in de planning en controlecyclus.

Bij het identificeren van risico's gaat het om het in kaart brengen van:

- factoren die de realisatie van de bestaande beleidsdoelstellingen in de weg kunnen staan;
- nieuwe ontwikkelingen die op de gemeente af komen (bijvoorbeeld nieuwe/gewijzigde wetgeving).

Risicomanagement is hiermee nadrukkelijk gekoppeld aan het beleid van de gemeente. De uitvoering van risicomanagement is verbonden met de bedrijfsvoering, auditprogramma's, de beschrijving van de procedures voor de administratieve organisatie, de interne control(e) en de maatregelen in het kader van juridische kwaliteitszorg.

Basis voor het in kaart brengen van de risico's zijn de doelen uit de Stadsvisie. Per doelstelling wordt onderzocht óf (en zo ja welke) risico's het realiseren van de betreffende doelstelling in de weg kan staan. Risico's kunnen hierbij zowel het beleid als de uitvoering daarvan betreffen.

Voor de integrale benadering van de risico's wordt een checklist (zie bijlage) gebruikt, waarop risicocategorieën worden onderscheiden. Allereerst is er een onderscheid in interne en externe risico's en vervolgens is sprake van een nadere onderverdeling, die het mogelijk maakt om:

- vergelijkbare risico's die binnen verschillende organisatieonderdelen spelen in kaart te brengen;
- afspraken te maken hoe wordt omgegaan met verschillende typen risico's.

De risicocategorieën geven een overzicht van de verschillende typen risico's die van toepassing kunnen zijn. Bij het systematisch doorlopen van de risicocategorieën voor alle doelstellingen zal het overgrote deel van de risico's benoemd kunnen worden. De categorieën worden toegelicht in bijlage 1. Het identificeren van risico's houdt echter niet op bij het doorlopen van de algemene checklist; ervaringsgegevens en 'gezond verstand' kunnen zeker bijdragen aan de identificatie van risico's.

Interne en externe risico's

Interne risico's hebben betrekking op de gemeente zelf. Kenmerkend hieraan is dat deze risico's zich binnen de invloedssfeer van de gemeente bevinden, bijvoorbeeld omdat zij het gevolg zijn van:

- beleid en/of plannen van de gemeente en/of de uitvoering hiervan;
- handelingen van de gemeente (dat wil zeggen van haar ambtelijk apparaat en bestuurders) of juist door het uitblijven daarvan;
- de eigendommen van de gemeente.

Op interne risico's heeft de gemeente over het algemeen wel bijsturingsmogelijkheden. Een kosten/batenanalyse kan uitwijzen in welke verhouding deze bijsturingsmogelijkheden staan tot het risico.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

14

Externe risico's worden gekenmerkt doordat de oorzaak van het risico zich buiten de invloedssfeer van de gemeente bevindt, zoals een economische recessie. Bij dit type risico's moet een vertaalslag plaatsvinden naar de concrete gevolgen voor de gemeente. In de risicoparagraaf noemen we dan niet 'recessie' als risico, maar bijvoorbeeld tegenvallende inkomsten op de tarieven of tegenvallende opbrengsten uit de grondexploitatie.

Het feit dat de oorzaak van een risico buiten de gemeente ligt, betekent echter niet per se dat de gemeente ook geen bijsturingmogelijkheden heeft. Door bijvoorbeeld het temporiseren van projecten, het strak sturen op uitgaven en andere operationele maatregelen kunnen de gevolgen over het algemeen wel worden beperkt.

Bij de inventarisatie van risico's moet steeds de definitie van een risico in gedachten worden gehouden. Wij hebben een risico gedefinieerd als de kans op het optreden van een gebeurtenis met nadelige gevolgen voor het halen van de doelen van de gemeente.

Dit betekent dat niet tot de risico's behoren:

- Gebeurtenissen waarvan bekend is dat ze zullen optreden. Hiervoor zou immers al dekking aanwezig moeten zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een voorziening of door dekking binnen het project of de exploitatie.
- Ook het ontbreken van financiële dekking behoort niet tot de risico's. Het feit dat er geen geld beschikbaar is, was van tevoren immers bekend.

2. Kwantificeren

Het kwantificeren van de risico's heeft twee doelen:

- ordening aanbrengen ten bate van de focus in *sturing en beheersing*;
- bepalen van de omvang van de *benodigde weerstandscapaciteit*.

Het is onmogelijk en onwenselijk om te sturen op een groot aantal risico's. Dit leidt tot versnippering. Na risicokwantificering gaat het er om ordening in de lijst met risico's aan te brengen, zodat de meeste tijd en energie gestoken wordt in de beheersing van en sturing op de risico's die de grootste impact kunnen hebben op de organisatie en de gestelde doelstellingen. Uit de fase van risico-identificatie volgt een lijst met risico's die onderling erg verschillen. Zo is het risico dat de woningmarkt instort van een heel andere orde dan het risico dat een afnemer van een dienst niet betaalt.

De mogelijke impact van de risico's worden bepaald aan de hand van:

- de *geschatte omvang van het risico*;
- de *waarschijnlijkheid dat het risico zich daadwerkelijk voordoet*.

Op basis hiervan kan een ordening en prioritering in de lijst met risico's worden aangebracht, die behulpzaam is bij de sturing op en beheersing van risico's. Tegelijkertijd wordt deze informatie gebruikt voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit.

Omvang van het risico

Voor het bepalen van de omvang van het risico gaan we uit van een situatie dat het risico zich daadwerkelijk voordoet. Vanuit die gedachte 'als het risico zich voordoet, dan ...' maken we een inschatting van het verwachte bedrag dat de gemeente kwijt is.

Als dit niet is in te schatten, hanteren we hiervoor het gemiddelde van de minimale en maximale waarden waarbinnen de gevolgschade zich zal bevinden – als het risico zich daadwerkelijk voordoet.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

15

Indien nodig wordt voor het schatten van de omvang van het risico de methode van intersubjectiviteit gehanteerd. Hierbij wordt de keuze van de waarde gebaseerd op consensus binnen een groep van medewerkers, die goed op de hoogte is van het betreffende onderwerp.

Risico's worden op basis van de verwachte omvang en verwachte kans van optreden gerangschikt. Door deze ordening van de risico's kunnen we ons focussen in *sturing en beheersing*. Hierbij gaat het er natuurlijk om, om de meeste tijd en energie te steken in die risico's die nog niet op andere wijze zijn afgedekt.

Kans

We hanteren onderstaande indeling voor het inschatten van de kans op het optreden van een gebeurtenis. Omdat het vaak niet mogelijk is een exact percentage te noemen bij de kans op het optreden van een gebeurtenis, wordt een vijftal klassen gehanteerd, met daarin gekoppeld een referentiebeeld. Vervolgens zal bij de berekening van het weerstandsvermogen uitgegaan van het bij de betreffende klasse behorende rekenpercentage. Gemotiveerde afwijking van de aangegeven percentages is mogelijk.

Klasse	Referentiebeeld	Rekenpercentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

Gevolgen

Geldgevolgen

Klasse	Verwachte omvang in euro's
1	< € 250.000,-
2	€ 250.000,- t/m € 1.000.000,-
3	€ 1.000.000,- t/m € 2.500.000,-
4	€ 2.500.000,- t/m € 5.000.000,-
5	> € 5.000.000,-

Imagolgevolgen

Klasse	Referentiebeeld
1	Enkele personen
2	Lokale pers
3	Regionale pers
4	Landelijke pers
5	Internationale pers

Risico's ontwikkelen zich vaak over de tijd. Naar aanleiding hiervan kunnen risico's dan ook verschuiven tussen de verschillende klassen.

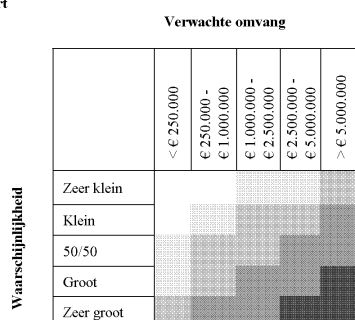
Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

16

Indeling van de risico's

We kunnen de risico's aan de hand van de inschatting naar waarschijnlijkheid van optreden en omvang van het risico invullen op een zg. risicokaart. Hierbij geldt dat hoe donkerder de kleur in de risicokaart, hoe groter de potentiële impact van het risico en hoe hoger de prioriteit om het risico aan te pakken.

Risicokaart

legenda

Risicoklasse
Minimaal
Laag
Gemiddeld
Hoog
Urgent

In deze paragraaf hebben we het kader gesteld voor het kwantificeren van risico's. Dit bevordert de focus op sturing en beheersing van risico's. Tevens bevordert het de uniformiteit en transparantie bij de inschatting van het risico ten behoeve van het weerstandsvermogen. We zullen de risico's ordenen en kwantificeren volgens de bovenstaande systematiek. In de paragraaf rapportage gaan we nader in op de relatie tussen de risicoklasse en de rapportage aan het college en de raad.

3. Sturen en beheersen

Deze stap behelst het ontwerpen en implementeren van maatregelen.

Er zijn vier soorten maatregelen:

- Vermijden van het risico
- Verminderen van de impact van het risico
- Overdragen van het risico
- Accepteren van het risico

Bij het *vermijden* van het risico wordt de oorzaak van het risico opgeheven. Dit kan bijvoorbeeld door het beleid dat het risico veroorzaakt te stoppen of aan te passen, of door prudent financieel beleid: dat wil zeggen eerst verdienen, dan uitgeven als de inkomsten nog onzeker zijn.

Vermijden is niet in alle gevallen een mogelijkheid. Zo ligt bij externe risico's de oorzaak van

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

17

het risico immers niet binnen de beïnvloedingssfeer van de gemeente. Daarnaast kan de maatregel ‘vermijden’ de realisatie van beleidsdoelstellingen in de weg staan.

Verminderen van de impact (gevolgen) van het risico kan plaatsvinden door ofwel de omvang van het risico terug te brengen (bijvoorbeeld door projecten te faseren) ofwel de waarschijnlijkheid van optreden te beperken. Maatregelen voor de reductie van de impact van risico's liggen op het operationele vlak, zoals het nemen van voorzorgsmaatregelen (voorkomen is beter dan genezen en anticiperen in plaats van reageren) of het instellen van een bestemmingsreserve.

Overigens is het een wettelijke verplichting (BBV: artikel 44, lid 1b) om een voorziening te vormen voor risico's die een economisch of juridisch afdwingbare verplichting of verlies betreffen en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De te treffen voorziening moet gelijk zijn aan de netto verwachte omvang.

Overdragen van risico's houdt in dat de gevolgen van een risico niet langer de gemeente raken, maar overgaan naar een derde partij. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan contracten, algemene voorwaarden, garanties, derden aansprakelijk stellen en verzekeringen. Binnen de gemeente Groningen verzorgt de DIA de verzekeringsdekkingen tegen een breed scala aan risico's die de gemeente c.q. gemeentelijke diensten lopen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan brand-, aansprakelijkheid-, wagenpark, kunst- en antiek-, bouw- en bodemsaneringverzekeringen, enzovoort. Een aantal verzekeringsdekkingen is gemeentebreed (brand en aansprakelijkheid), terwijl andere verzekeringen specifieke risico's betreffen die bij slechts een of enkele diensten voorkomen.

Vermijden elimineert een risico. Verminderen en overdragen verlagen de netto omvang van een risico. Als geen van de bovenstaande opties (vermijden, verminderen, overdragen) mogelijk is, of als de verwachte impact van het risico naar verhouding erg klein is, kan er ook voor gekozen worden om het risico te *accepteren*.

Maatregelen voor de reductie van de impact van risico's liggen op het operationele vlak. Het gaat hierbij niet alleen om het kiezen van maatregelen en het implementeren ervan, maar ook om het bewaken en controleren dat de gekozen maatregelen effect hebben en het zonedig bijsturen hierop. Eerste aandachtspunt bij risicomanagement zijn de risico's die het hoogste scoren op de risicokaart.

Per geïdentificeerd risico wordt de voor sturing en beheersing essentiële informatie vastgelegd. Bijlage 3 bevat een overzicht van welke punten dit minimaal betreft.

Voor sturing en beheersing zijn niet alleen de individuele risico's van belang. Ook moet in de gaten gehouden worden wat de totale omvang van de risico's van de dienst (= verantwoordelijkheid dienstdirecteur) cq. de gemeente als geheel (= onderdeel van de paragraaf weerstandsvermogen) is.

4. Rapportage

Zoals genoemd vormen de stappen 1, 2 en 3 tezamen het risicoprofiel. De geconsolideerde risicoprofielen van de diensten leiden tot hét risicoprofiel van de gemeente Groningen. De integrale rapportage over de risico's vindt plaats op twee momenten in het jaar, in de paragraaf weerstandsvermogen bij de begroting en bij de verantwoording. In de tussentijdse voortgangsrapportage wordt alleen gerapporteerd over majeure nieuwe risico's en afwijkingen. In de gemeentebegroting en –rekening wordt ingegaan op risico's van materiële omvang en waarschijnlijkheid, die nog niet op andere wijze zijn afgedekt. Voor de grenzen van rapporteren

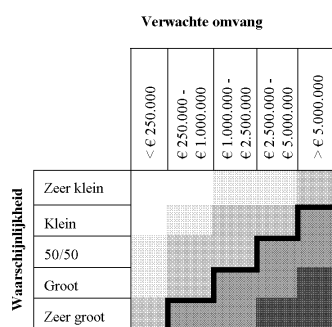
Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

18

hanteren we de risicokaart.

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

19

De raad wordt geïnformeerd over risico's met een potentiële impact vanaf 250 duizend en een zeer hoge waarschijnlijkheid van optreden, rechtsonder in de matrix. Deze risico's worden vervolgens in de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en de rekening nader toegelicht (zie bijlage)

Per risico wordt vermeld:

- welk programma en welke doelstelling het betreft
- de risicocategorie
- inhoudelijke toelichting op het risico
- de verwachte omvang van het risico en de waarschijnlijkheid van optreden of de gevolgen incidenteel of structureel zijn
- de gekozen methode voor sturing en beheersing en de getroffen of nog te treffen maatregelen
- het verwachte effect

Risico's die op basis van de Wet Openbaarheid van Bestuur (art 10 en 11) een vertrouwelijk karakter hebben (bijvoorbeeld doordat zij vertrouwelijke bedrijfsgegevens van derden betreffen, of doordat publicatie de financiële belangen van de gemeente zou schaden) worden niet opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen, maar via vertrouwelijke weg aan de raad ter informatie voorgelegd.

Indien buiten de P&C-cyclus om, zich majeure ontwikkelingen voordoen op de risico's, dan geldt de actieve informatieplicht. Richtsnoer hiervoor is eveneens het kader rechtsonder in de matrix.

Concreet worden alle nieuwe risico's gemeld:

- met een omvang boven de 250 duizend en 95% kans van optreden
- met een omvang boven de 1 miljoen euro en 75% kans van optreden
- met omvang boven de 2,5 miljoen en 50% kans van optreden
- met een omvang boven de 5 miljoen euro en 75% kans van optreden

Dit betekent dat een nieuw P&C-cyclusdocument in principe geen risico's bevat die nog niet eerder aan de raad zijn gemeld.

5. Monitoring

De laatste, maar tevens essentiële stap in het risicomanagementproces is de monitoring van de risico's en het meten van de effecten van de maatregelen. Hebben de maatregelen effect en

Raadsvoorstel - Integraal risicomanagement

20

wordt de kans van optreden en/of de impact van het risico ook daadwerkelijk verminderd. Bij de verantwoording in de jaarrekening zal hier nadrukkelijk meer aandacht aan worden besteed. Uiteraard is er niet echt sprake van een laatste stap, omdat periodiek de hele cyclus van het risicomanagement wordt herhaald.

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: DI 07.1440401

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Aanscherping Inkoopbeleid

Groningen,

Aan de raad,

We willen de inkoopfunctie in de gemeente Groningen verder professionaliseren. We hebben u in mei 2007 geïnformeerd over de stand van zaken in de Voortgangsrapportage inkoop. Het doel van een professionele inkoopfunctie is om voor de gemeente Groningen op de meest efficiënte wijze de juiste producten en/of diensten in te kopen bij de meest geschikte leverancier tegen een goede prijs. Van een gemeentelijke organisatie mag daarnaast worden verwacht dat die rechtmatig, dat wil zeggen met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving, inkoop.

Het uitgangspunt bij het gemeentelijke inkoopbeleid is dat de gemeentelijke organisatie als één juridische entiteit wordt gezien. In de praktijk betekent dit dat voor iedere productgroep waarvoor inkopen worden gedaan, moet worden bepaald of er sprake is van zogenaamde aggregerbare inkopen (voor alle of voor meer dan één dienst) of van dienstspecifieke inkopen. Vanzelfsprekend vormen de eisen op het gebied van doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid hierbij de belangrijkste uitgangspunten.

Binnen de gemeente kopen we jaarlijks voor een bedrag van 240 miljoen euro in (niveau 2006). De totale jaarlijkse omvang is mede afhankelijk van de voor een bepaald jaar geplande investeringen en bijzondere aankopen (bv. Euroborg, upgradering publiekshal DIA). Een groot deel van de inkopen is dienstspecifiek, onvoldoende gelijksoortig en daarom niet aggregbaar. Naar schatting gaat het daarbij om een inkoopvolume van 100 miljoen euro.

Van het overige deel (140 miljoen euro) wordt inmiddels 40 miljoen euro ingekocht via concerncontracten. Voorbeelden hiervan zijn schoonmaak, catering, kantoor-meubilair, automatisering, onderhoud gebouwen en inlenen uitzendpersoneel.

Het resterende bedrag van 100 miljoen euro zijn we nader aan het analyseren. Een deel van dit bedrag is niet aggregbaar blijkt (bv. grondaankopen, inhuur artiesten). Een kleiner deel zal mogelijk nog wel te aggregeren zijn en in concerncontracten worden ondergebracht. We hebben nog een periode van maximaal drie jaren nodig voordat

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

2

voor elk van deze productgroepen een concernaanbesteding voor het eerst is afgerond. Dat houdt verband met de relatief lange voorbereidingsperiode die met aanbesteding gemoeid is, de thans hiervoor beschikbare capaciteit en de afwikkeling van al bestaande contracten op afzonderlijk dienstniveau.

We willen ook duurzaam inkopen. We zijn bezig het aandeel van duurzame inkopen te vergroten. Onze ambitie is in 2010 het aandeel duurzaam inkopen te vergroten naar 100 procent. Dit sluit aan bij de door uw raad aangenomen motie van GroenLinks om bij de volgende meting van de duurzaamheidsmeter (eind 2009) bij de top-3 te behoren onder de Nederlandse gemeenten. Bij aanbestedingen maken we gebruik van de "menukaart duurzaam inkopen"¹ of gaan we nog een stap verder. Daarnaast hebben we als gemeente zowel het convenant duurzaam bouwen als het convenant duurzaam inkopen ondertekend.

Tot slot werken we vanaf 2006 samen met externe (overheids-)partijen in het inkoopplatform Groningen. Dit is overeenkomstig de daartoe onlangs door uw raad aangenomen motie. Bij dit platform zijn momenteel 10 instanties aangesloten, waaronder de provincie Groningen, het UMCG, het Noorderpoortcollege en de Informatie Beheergroep. De doelstellingen van deze samenwerking zijn:

- het leren van elkaars organisatiestructuren, kennis delen, uitwisselen van informatie en inkoopstrategieën;
- het behalen van financieel voordeel door samenbundeling van inkoopvolumes en het realiseren van quickwins.

Onderstaand gaan we eerst in op de beleidsuitgangspunten op het gebied van inkoop. Vervolgens geven we op hoofdlijnen aan hoe we dat in de gemeente gaan organiseren.

Inkoopbeleid: aanscherping van de uitgangspunten

In de nota Inkopen met Openbaar Geld zijn in 2001 door uw raad de bij inkoop te hanteren uitgangspunten vastgesteld. Sindsdien zijn er diverse ontwikkelingen geweest die aanleiding geven tot bijstelling en aanscherping van deze uitgangspunten. Het gaat daarbij soms om principiële keuzes zoals bij het hanteren van duurzaamheidscriteria, maar ook om praktische zaken die moeten waarborgen dat we bij de gemeente Groningen werken binnen en vanuit een gemeenschappelijk concernkader. De bijstellingen hebben betrekking op de hiernavolgende punten:

---

¹ De Menukaart Duurzaam Inkopen is een hulpmiddel voor overheden bij het duurzaam inkopen van producten, diensten en werken.

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

3

Aanscherping uitgangspunten inkoopbeleid	
1.	De gemeente Groningen geeft voorrang aan inbesteden boven uitbesteden. Daarmee worden aanbestedingskosten bespaard, kan de sociale werkvoorziening in positie worden gebracht en ontstaan mogelijkheden voor het opvangen van eventuele leegloop bij andere diensten.
2.	De gemeente Groningen zal bij aanbestedingen aangeven of en zo ja in welke mate werknemers van een SW-bedrijf, cliënten van een Sociale Dienst en stagiaires kunnen worden ingezet op bijvoorbeeld werkleer- en integratietrajecten. Dit criterium zal als een aanvullende bijzondere voorwaarde in de aankondiging en het bestek worden meegenomen, met als doel deze doelgroepen werkervaring op te laten doen, waarbij de achterliggende gedachte is toeleiding naar werk.
3.	De gemeente Groningen wil bij aanbestedingen zo veel mogelijk kansen creëren voor het Midden en Klein Bedrijf. Bij aanbestedingen sluiten we zoveel mogelijk aan bij de lokale infrastructuur.
4.	De gemeente Groningen zal haar openbare en Europese aanbestedingen publiceren op de website www.aanbestedingskalender.nl .
5.	De gemeente Groningen zal van de mogelijkheden die de wet BIBOB (of eventuele opvolgende wetgeving) biedt, gebruik maken indien bij een aanbesteding getwijfeld wordt aan de integriteit van één van de inschrijvers.
6.	De gemeente Groningen handelt volgens de Deelnameverklaring van het programmabureau Duurzaam Inkopen. Dit uit zich o.a. in milieuaspecten, ecologisch cateren, eerlijke handel, etc. De gemeente gaat actief op zoek naar niet-vervuilende of milieuvriendelijke producten, indien deze beschikbaar zijn tegen een maximale meerprijs van + 5%.
7.	Op het gebied van kinderarbeid dienen leveranciers te verklaren dat de eigen geproduceerde goederen en diensten en de goederen en diensten die worden betrokken van derden, worden vervaardigd zonder dat daarbij sprake is van kinderarbeid.
8.	De gemeente Groningen past bij de aanbesteding van werken de ARW 2005 toe.
9.	Uniforme Administratieve Voorwaarden en RAW-bestekken worden in de gemeente Groningen zoveel mogelijk toegepast.
10.	De gemeente Groningen verklaart in principe zijn <i>Algemene Inkoop Voorwaarden</i> bij aanbestedingen van toepassing. Dit gebeurt onder uitdrukkelijke afwijzing van de leveranciersvoorwaarden.
11.	Bij aanbestedingen met aannemers en dienstverleners wordt in verband met de ketenaansprakelijkheid (daar waar de gemeente optreedt als eigenbouwer/aannemer) van de inschrijver geëist een G-rekening te openen of voorzieningen te treffen waardoor het risico voor de gemeente Groningen in voldoende mate wordt afgedekt.
12.	Uitgangspunt van het aanbestedingsbeleid van de gemeente is: "openbaar aanbesteden, tenzij ..". De algemeen directeur van een dienst kan in individuele gevallen besluiten vooraf deugdelijk schriftelijk gemotiveerd hiervan af te wijken

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

4

indien ² :	<ul style="list-style-type: none"> o de te verwachten kosten niet opwegen tegen de te verwachten baten, of o er geen concurrentie te verwachten is, of o er andere dringende redenen zijn om van aanbesteding af te zien, voor zover deze dringende redenen niet te wijten is aan (of kon worden voorzien door) de aanbestedende dienst en voor zover er door de wet geen andere mogelijkheid wordt geboden.
-----------------------	---

Aanpassing aanbestedingsgrenzen

Voor de niet-Europese aanbestedingen geldt dat we zelf de grenzen kunnen bepalen voor:

- openbaar aanbesteden (met of zonder voorselectie);
- meervoudig onderhands aanbesteden;
- enkelvoudig onderhands aanbesteden.

Europees aanbesteden is openbaar aanbesteden. Er wordt gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschap in Luxemburg en op de nationale aanbestedingsite www.aanbestedingskalender.nl. Het staat iedere onderneming binnen de Europese Unie vrij om in te schrijven.

Gemeentelijk openbaar aanbesteden betreft op hoofdlijnen dezelfde procedure als Europees aanbesteden. Er wordt echter alleen gepubliceerd op de nationale aanbestedingsite. Het staat iedere onderneming vrij om in te schrijven.

Meervoudig onderhands aanbesteden is een aanbesteding waarvoor een beperkt aantal (in het geval van de gemeente Groningen minimaal drie) natuurlijke of rechtspersonen (door de aanbesteder aan te wijzen) tot inschrijving of tot onderhandeling wordt uitgenodigd.

Eén op één via offertemethode wordt toegepast bij relatief kleine opdrachten, waar een aanbestedingsprocedure naar verhouding te veel kosten met zich meebrengt. Er wordt aan één onderneming gevraagd een offerte in te dienen.

Op dit moment gelden er voor de aanbestedingen onder de grens voor Europees aanbesteden geen verplichte drempelbedragen. Onze gemeentelijke regels gaan verder dan de wettelijke regels. Hier kiezen we bewust voor. Meer openbare vormen van aanbesteden (gemeentelijk openbaar en in mindere mate meervoudig onderhands), kunnen leiden tot lagere kosten. Natuurlijk moeten deze wel opwegen tegen de hogere kosten voor de procedure.

---

² Deze uitzondering is alleen mogelijk voor zowel de onderhandse als de gemeentelijk openbare procedures. Boven de Europese drempelbedragen gelden uiteraard de door de wet voorgeschreven procedures.

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

5

Bij de huidige drempelbedragen wegen de kosten van de aanbesteding niet op tegen de verwachte inkoopvoordelen. Dat doet zich vooral voor bij het meervoudig onderhands aanbesteden. Hier zijn de aanbestedingskosten in relatie tot het aanbestedingsbedrag relatief hoog. Daarmee worden eventuele voordelen die worden behaald door de wijze van aanbesteden (lagere prijs) teniet gedaan door de kosten van een dure procedure. Daarnaast moeten onze gemeentelijke regels praktisch uitvoerbaar zijn. Dit heeft ook raakvlakken met de rechtmatigheid.

Het is echter ook van belang transparant te zijn met de gemeentelijke aankopen. Openbaar aanbesteden en in mindere mate meervoudig onderhands aanbesteden leiden tot een grotere transparantie. Deze aanbestedingsvormen voorkomen ook dat we afhankelijk worden van een (te) beperkt aantal leveranciers.

Vorenstaande overwegingen leiden tot ons voorstel om de drempelbedragen te verhogen. Waarschijnlijk treedt er in 2008 een nieuwe aanbestedingswet in werking. Deze wet geeft ook voor lokale overheden drempelbedragen aan. We kiezen er voorsnog niet voor de drempelbedragen op te trekken naar de bedragen die waarschijnlijk in de wet worden opgenomen. Zodra de nieuwe wetgeving er is, bezien we de aanbestedingsgrenzen opnieuw.

We stellen voor de drempelbedragen te verhogen overeenkomstig het volgende overzicht.

Nieuwe drempelbedragen gemeentelijke aanbestedingen

Aanbestedingsvorm	Werken	Leveringen	Diensten
A) Europees	> € 5.278.000	> € 211.000	> € 211.000
B) Gemeentelijk openbaar (met of zonder voorselectie)	> € 1.000.000 (was: 950.000)	> € 100.000 (was: 95.000)	> € 100.000 (was: 95.000)
C) Meervoudig onderhands	< € 1.000.000 > € 100.000 (was: tussen 47.500 en 950.000)	< € 100.000 > € 25.000 (was: tussen 12.000 en 95.000)	< € 100.000 > € 25.000 (was: tussen 12.000 en 95.000)
D) Een op een via offertemethode met één gegadigde (enkelvoudige uitnodiging)	< € 100.000 (was: lager dan 47.500)	< € 25.000 (was: lager dan 12.000)	< € 25.000 (was: lager dan 12.000)

1) Bedragen exclusief BTW.

2) De Algemeen Directeur mag gemotiveerd afwijken van de gemeentelijke regels (B,C en D).

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

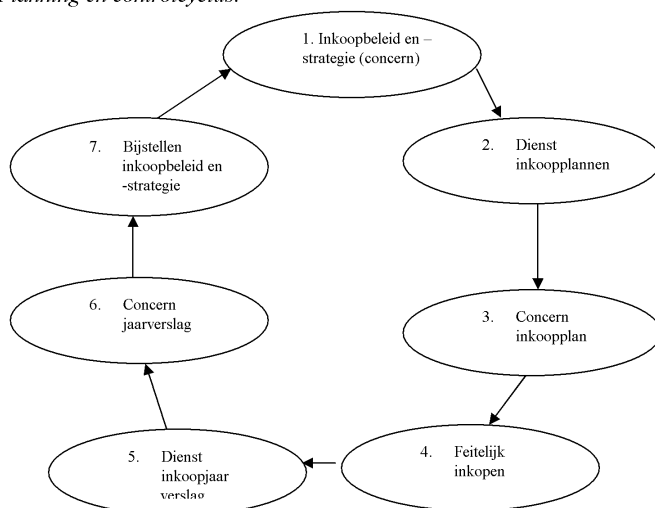
6

In 2008 treedt waarschijnlijk de nieuwe Aanbestedingswet in werking. Deze wet geeft naar verwachting ook voor lokale overheden drempelbedragen aan inzake bij welk inkoopbedrag, welke vorm van aanbesteding (enkelvoudig of meervoudig onderhands, openbaar, Europees) is aangewezen. Groningen blijft met de nu voorgestelde drempelbedragen ruim binnen de grenzen die in de Aanbestedingswet waarschijnlijk zullen gaan gelden.

Planning & control en organisatie

Hiervoor hebben we aangegeven wat onze belangrijkste uitgangspunten zijn op het gebied van inkoop. Daarnaast is het van belang dat we de inkoopfunctie op een goede en efficiënte wijze uitvoeren. De planning en control-cyclus is van belang voor de wijze waarop we de inkoopfunctie organiseren. We gaan daarom eerst kort in op de planning en controlcyclus. Vervolgens lichten we op hoofdlijnen toe hoe we de inkoopfunctie organiseren.

Planning en controlcyclus:

De cyclus bestaat uit de volgende stappen:

1. vaststelling inkoopbeleid en inkoopstrategie op concernniveau;
2. opstellen dienst-inkoopplannen gelijktijdig met het opstellen van de dienstbegroting;
3. opstellen concerninkoopplan op basis van dienstinkoopplannen en analyses naar aggregerbare inkopen gelijktijdig met het opstellen van de gemeentebegroting;
4. feitelijk inkopen;
5. opstellen dienstinkoopverslag (jaarlijks gelijk met dienst-jaarrekening);
6. opstellen concerninkoopverslag (jaarlijks gelijk met concern-jaarrekening);

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

7

7. eventueel bijstellen inkoopbeleid en inkoopstrategie.

De cyclus is gebaseerd op het door uw raad vastgestelde inkoopbeleid. Op basis van de daarin geformuleerde uitgangspunten worden de dienstinkoopjaarplannen opgesteld. Deze dienstinkoopplannen dienen als basis voor het concerninkoopplan. Bij het opstellen en de analyse van inkoopplannen worden ook de gerealiseerde inkopen van de afgelopen periode meegenomen. Door gedetailleerde analyses van de feitelijke gerealiseerde inkopen kan zicht worden verkregen op producten en productgroepen die kunnen worden geaggregeerd en waarvoor gezamenlijke aanbestedingen kunnen worden voorbereid. Het doel hiervan is alle te aggregeren producten/productgroepen in concerncontracten te vangen.

Het is de bedoeling om de dienst-inkoopplannen en het concern-inkoopplan gelijktijdig met de dienst- en gemeentebegroting op te stellen. De inkoopplannen zijn dan als het ware één van de bouwstenen van de begroting. Dit geldt ook voor de realisatie tussen inkoopverslagen en de rekening. Hoewel het niet lukt om voor het begrotingsjaar 2008 de cyclus gelijk op te laten lopen met de begrotingscyclus hebben we ervoor gekozen voor 2008 toch dienst-inkoopplannen en een concerninkoopplan op te stellen. Naar verwachting zijn deze gereed in december.

Organisatie

Om te komen tot de volwassen inkooporganisatie wordt uitvoering gegeven aan het door ons vastgestelde "Programmaplan Professionalisering Inkoop" en het daarbij behorende "Routeplan". Het programmaplan is in een gevorderd stadium van uitvoering. Het programmaplan rust op drie pijlers:

1. de professionalisering van de inkoopfunctie;
2. de beleidsmatige kaders, rechtmatigheid en externe samenwerking;
3. de implementatie van een inkoopondersteunend software-pakket.

Ad 1

Uit metingen blijkt dat de professionalisering van de inkoopfunctie bij zes van de acht diensten goed verloopt. De twee overige diensten worden extra ondersteund door de afdeling Commerciële Zaken van de DIA. Overigens is de professionalisering een continu doorlopend proces. Het gaat daarbij onder meer om:

- het goed in positie brengen van de dienstinkoopcoördinatoren;
- het aanbrengen van onderscheid tussen de initiële inkoopfunctie (contracteren) en de operationele inkoopfunctie (bestellen);
- het uitwerken van de administratieve organisatie en bijbehorende mandaatregelingen;
- het opwaarts bijstellen van het kennisniveau van betrokken medewerkers;
- het inrichten van de controlfunctie op dienstniveau.

Ad 2

Middels deze nota wordt de aanscherping van het beleid vastgesteld. De externe samenwerking is inmiddels succesvol gestart en heeft vorm gekregen in de oprichting van het Inkoop Platform Groningen, waarover uw raad onlangs is geïnformeerd.

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

8

Ad 3

HVD, OCSW en DIA maken voor (vrijwel) alle inkopen inmiddels gebruik van Inkoopnet. Er wordt voor de DSW een koppeling gebouwd tussen hun inkoopstelsel en Inkoopnet die begin 2008 operationeel zal zijn. De MD maakt reeds gebruik van Inkoopnet voor de concerncontracten en zal begin 2008 (vrijwel) alle inkopen via Inkoopnet laten lopen. Met SOZAWE is de afspraak gemaakt dat per 1 januari 2008 de concerncontracten, en per 1 april 2008 alle aggregerbare inkopen operationeel zullen zijn. Voor de BSD liggen deze data op 1 januari 2008, respectievelijk 1 juli 2008. Bij RO/EZ zal zo veel mogelijk worden getracht alle aggregerbare inkopen begin 2008 via Inkoopnet te verwerken. Voor de dienstspecifieke inkopen moet bij deze dienst nog een aantal hobbels worden genomen, waardoor realisatie in 2008 als niet reëel wordt ingeschat. Het gaat daarbij vooral om de vraag of er een koppeling moet komen met de thans in gebruik zijnde financiële en projectadministratiepakketten of dat wellicht – in relatie tot anders te verwachten omvangrijke desinvesteringen - beter kan worden gewacht tot de keuze voor een ander pakket is gemaakt. Zolang de koppeling niet tot stand is gebracht gaan we wel proberen om met gebruik van de bij de dienst beschikbare inkoopinformatie te analyseren waar eventueel aggregatiemogelijkheden liggen.

In de Voortgangsrapportage Inkoop bent u over de voortgang geïnformeerd. Inmiddels hebben wij nadere besluiten genomen over de inrichting van de gemeentelijke inkooporganisatie en de wijze waarop de verantwoordelijkheden en bevoegdheden op strategisch, tactisch en operationeel niveau zijn belegd.

De kern van onze inkooporganisatie is dat de verantwoordelijkheid voor dienstspecifieke aanbestedingen bij de diensten ligt. Hier gaat het onder andere om:

- het initiëren en bewaken van dienstspecifieke aanbestedingen;
- het opstellen van een dienst-inkoopplan;
- het opstellen van een inkoopverbeterplan en
- de interne control op uitvoering dienstinkoop, rechtmatigheidsbeleid en een financiële-/doelmatigheidsanalyse van de inkopen.

Alle diensten dienen uiterlijk medio 2008 een inkoopverbeterplan op te stellen. In het verbeterplan beschrijft de dienst de stappen die zij wil gaan nemen om te komen tot de hiervoren aangeduide professionele inkooporganisatie op het niveau van de eigen dienst. De situatie waarin iedere afdeling zijn eigen inkoop regelde is al lang verleden tijd, maar de inkooporganisatie is nu soms nog te versnipperd binnen diensten om al van een professionele inkooporganisatie te kunnen spreken.

De centralisering op dienstniveau inclusief een mandaatbesluit willen we per 1 januari 2009 gerealiseerd hebben.

Nieuw is dat de afdeling commerciële zaken verantwoordelijk is voor de concernsturing op het gebied van inkoop. Die afdeling is verantwoordelijk voor het bepalen van de kaders, waarbinnen de inkoopfunctie bij diensten plaatsvindt. Daarnaast is de afdeling verantwoordelijk voor de control van de inkoop bij de diensten. Diensten zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de control op inkoop. De afdeling vervult bij inkoop de functie van concerncontrol, zoals het bewaken van het totstandkomen van dienstinkoopplannen, de verbeterplannen bij

Raadsvoorstel - Aanscherping Inkoopbeleid

9

diensten en het bewaken van de dienstspecifieke aanbestedingen. Commerciële Zaken kan dit onder andere doen door het uitvoeren van audits bij diensten.

Naast de controlfunctie richting de diensten heeft de afdeling Commerciële Zaken ook een zelfstandige functie. Dit zijn onder andere:

- het initiëren en bewaken van concernaanbestedingen;
- het opstellen van een concerninkoopjaarplan;
- het adviseren van diensten bij o.a. opstellen van het inkoopplan, inkoopjaarverslag, opleidingen en eventueel coachen;
- ondersteuning bieden bij dienstspecifieke aanbestedingen.

De control op de zelfstandige taken van de afdeling Commerciële Zaken wordt uitgevoerd door de concerncontroller. De afspraken over de planning & controlcyclus en de bevoegdheden en verantwoordelijkheden in het inkoopproces worden vastgelegd in een inkoopstatuut.

We stellen u voor te besluiten:
de beleidsmatige uitgangspunten voor inkoop vast te stellen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.